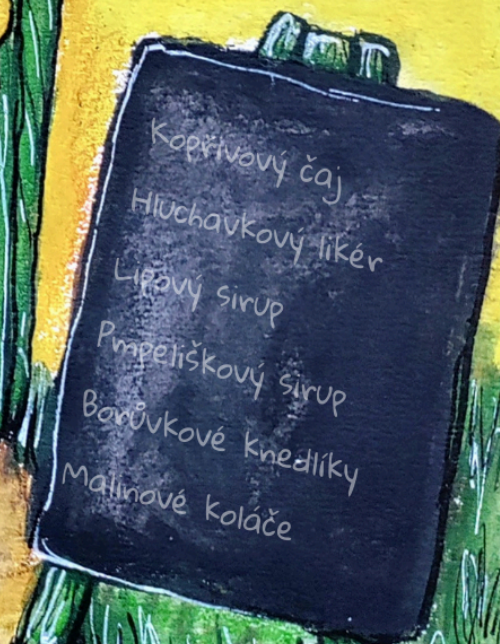
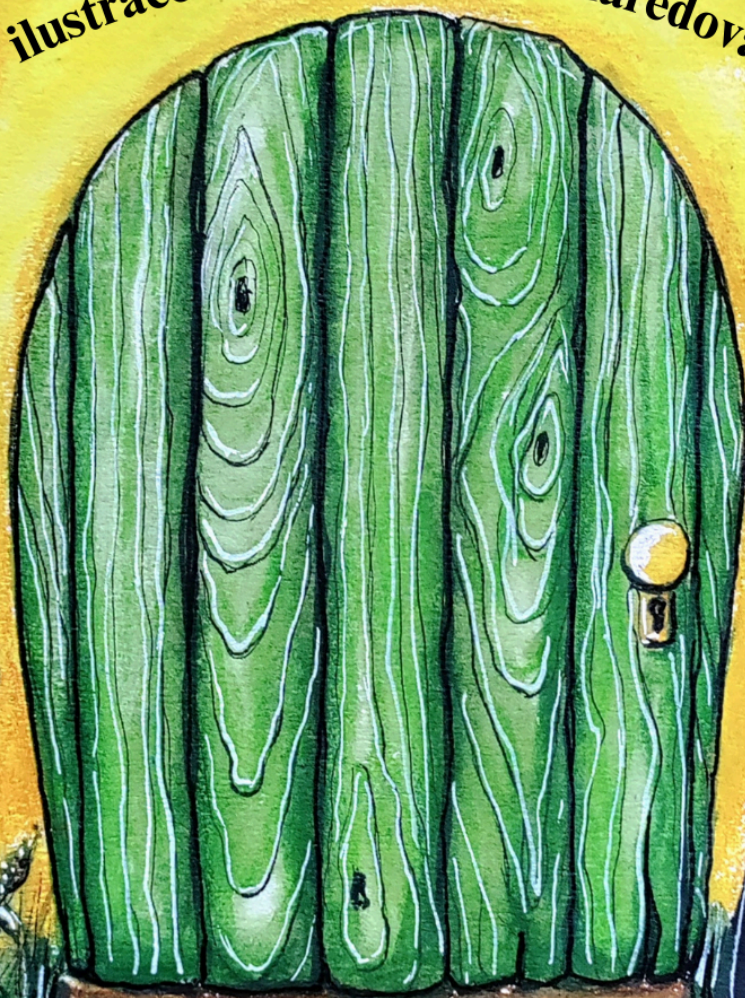

Posezení na začátku duhy

text: Alžběta Moravcová Rývorová

ilustrace: Janka Eirellin Marešová

*Věnováno všem, kteří mají rádi borůvkové knedlíky
a tajemné příběhy vyprávěné u džbánu
hluchavkového likéru.*

Tuto sbírku jsem sestavila z povídek, napsaných za odměnu podle zadání čtenářů, kteří pomohli v crowdfundingové sbírce na svět dobrodružnému románu Odměna pro druhého.

Tímto bych chtěla poděkovat i všem ostatním skvělým přispěvatelům. A děkuji i mojí kolegyni Jance Eirellin Maredové za nádherné ilustrace zdobící tento e-book.

Alžběta Moravcová Rývorová

Obsah:

1. Morgana z klanu Měsíční záře	5
2. Nikol, pes a dvě ženy	14
3. Posezení na začátku duhy	19
4. Záchranná brzda má červenou barvu	29
5. Lusyanna	35
6. Šaman od Tří růží	43
7. Krokodýlí hra	50
8. Divoká růže a prodaný pradědeček	56
9. Vánoční zázrak	61

Pro Janu Lípovou

Zadání: „Naposledy se rozhlédla do daleka, chtěla si uchovat každý detail krajiny, protože až odtud dnes odejde, nebude se mít kam vrátit.“

Morgana z klanu Měsíční záře

Soumrak, její oblíbený čas. Zastavila se až v nejvyšší věži pevnosti. Chodívala sem poslední rok často. Někdy kvůli tomu zanedbávala i plnění úkolů a kamarády z jednotky. Stávala u hrazení a jen si s ostatními posílala zprávy přes komunikátor.

Přemýšlela. Udělá to? Neudělá? Měla by to udělat. Je nejvyšší čas jít dál. Její muž má pravdu, musí jít dál, jinak špatně dopadne a život jí uteče pod rukama. Věděla, že to s ní myslí dobře, jenže on vůbec netuší, co po ní vlastně chce.

Komunikátor se rozsvítil.

Pepan: „Čau, taky byla u vás dneska tak děsná bouřka?“

Lovely: „Jo, vítr zlomil sousedům na zahradě jablň.“

Po obloze přeletěl drak s jezdcem na zádech. Spěchal k Hoře stínů. Vzpomněla si, že tam mají dnes poradu bojovníci Chaosu.

Triany: „Půjdete dneska někdo do Dolů smutku pro elixíry? Přidala bych se, potřebuju zelenej.“

Tomas: „Jo, já bych šel.“

Triany: „Super. Ještě někdo? Potřebujeme mága a střelce. Je tu Angel?“

Pepan: „Není, má dneska noční.“

Triany: „Morgano? Jsi tu? Půjdeš s námi?“

Mlčky sledovala display.

Triany: „Morgy! Haló!“

Její prsty se rozběhly po klávesnici.

Morgana: „Sry, jsem tu jen na skok. Končím misi.“

Lukas: „Já půjdu.“

Triany: „Paráda, za deset minut sraz u červené skály.“

Morgana zaktivovala vejce. Její modrý vlk Inky se posadil a s očekáváním se na ni zadíval. Pohladila ho a těžce polkla. Bude jí chybět. Nasedla na něj a navedla ho na skok přímo z věže

do vln jezera. Nezaváhal. Poslechl ji. Držela se jeho hřívky a užívala si ponoření do modrozelených vod jezera. Kousek kolem nich proplula Siréna z klanu Bílých perel, ale nevšimla si jich. Morgana s Inkym doplula na písčité břeh. Pobídla zvíře přes pláž dál na blízké návrší. Proběhl s ní mezi stromy dubového háje až k teleportační jeskyni. Sesedla z vlka a schovala ho do vejce. Teleportovala se na náhorní plošinu před mnišským klášteřem. Nevydala se však ke klášteru, ale k hraně skalního masivu. Tohle bylo nejvyšší místo v krajině. Z jedné strany husté a nekonečné lesy táhnoucí se až ke Zlatým pláním a z druhé strany mořská hladina s mnoha drobnými ostrůvky. Hladina se zatřpytila a pohasla. Slunce zapadlo. Okolí zřítovělo. Milovala to tu.

Naposledy se rozhlédla do daleka, chtěla si uchovat každý detail krajiny, protože až odtud dnes odejde, nebude se mít kam vrátit.

Srdce jí bušilo čím dál rychleji a měla pocit, že se udusí. Zaktivovala skupinový chat.

Morgana: „Ahoj lidi. Dneska končím. Děkuju za všechno. Mám vás ráda. Uvidíme se v jiném světě.“

Rychle chat uzavřela, aby neviděla reakce.

Projela položky v menu až k té poslední.

SMAZAT PROFIL

Stiskla.

SMAZAT PROFIL ZE SERVERU – TENTO KROK NELZE VZÍT ZPÁTKY

Zavřela oči a stiskla.

Honza se vrátil z práce chvíli před jedenáctou. Překvapilo ho, že jeho žena nesedí u počítače. Nakoukl do ložnice. „Marti, jsi ok?“ Neodpověděla. Vrátil se do kuchyně, zhltl připravenou večeři, osprchoval se a zalezl pod deku vedle ní. Poslouchal její dech. „Spíš?“ Neodpověděla. Lehce ji políbil do vlasů.

Marta ležela a zírala do stropu. Poslouchala klidný dech svého muže, ale k ní spánek nepřicházel.

Sobotní ráno ji zastihlo nevyspalou a s kruhy pod očima. Nalila z konvice bílou kávu a nakrájela bábovku.

Honza vešel do kuchyně a pátravě se na ni zadíval. „Děje se něco?“

„Smazala jsem Morganu.“

„To je skvělé miláčku. To musíme oslavit.“ Objal ji a políbil na tvář. Šťastně se usmíval a ona měla chuť vychrstnout na něj konvici s vřelou kávou.

Až večer sebrala dost sil na to, aby si zapnula mobil. Deset zmeškaných hovorů. Patnáct sms a messenger se rozklínal jako nekonečný umíráček.

Honza se překvapeně otočil od začínající detektivky: „Kdo ti to píše?“

„Zapomněla jsem si ráno zapnout mobil,“ snažila se ho odbýt, ale na to ji znal příliš dobře.

„Píšou ti z té hry, aby ses vrátila, že.“

Nevěděla, co na to říct. Kývla.

„Doufám, že nechceš hrát znova?“

Mlčela.

Zvednul se z gauče a pohladil ji po rameni. „Jsem rád, že jsi se dokázala od té bandy závisláků odtrhnout. Jsi skvělá a chytrá holka. Máš na víc, než si ničit oči a mozkové buňky u takových hovadin.“

Z televize se ozval zvuk výstřelu a Honza se vrátil zase k obrazovce. Marta se zavřela do ložnice a pročítala zprávy.

„Morgi, co se děje?“

„Jsi OK?“

„hele neblbni! hlavně nemaž postavu!“

„Nějaké trable doma kočko?“

„Co se děje kapitánko?“

„tvl tys to fakt smazala?“

„zavolej mi zlato, proberem to“

„napíš na podporu, účty jdou prej obnovit, přestaň trucovat!“

Položila obličej na polštář a rozbřečela se.

Další neklidná noc. Zdálo se jí o Inkym. Díval se na ni modrýma očima – mlčky – vyčítavě...

V neděli se snažila od rána, jakkoliv zaměstnat mysl i ruce. Vyprala záclony, umyla okna i podlahu. Uvařila svíčkovou – bože, jak dlouho ji už nedělala... Upekla perník a pustila se do zašívání Honzovy košile. Cítila v těle vzrůstající nervozitu. Čtrnáct hodin a patnáct minut. Tam někde právě začíná nedělní bitva o pevnost. Všichni tam jsou a ona poprvé po pěti letech chybí. Krk se jí stáhnul.

Mobil zazvonil. Vytípla ho a donesla Honzovi k fotbalu kafe a perník.

„No ne, ty se láska dneska překonáváš. Takhle uklizeno tu nebylo ani na Vánoce. Vidiš, jak ti to jde. Odpoledne bychom se mohli jít projít. Mohla by sis vzít tu růžovou sukni, co ti tak sluší.“

Poslouchala ho, dívala se do jeho nadšených očí a vnímala jeho slova, jako práskání bičem. Hodná čubička, udělala páníčkovu radost. Za odměnu dostane piškotek a mašličku na obojek.

Morgana, hrdá kapitánka klanu Půlnoční záře definitivně umřela.

Týden se vlekl jako noční můra, ale v práci se pořád něco dělo, chystal se projekt na nový městský park a termíny uzávěrek návrhů jí nedovolily myslet na nic jiného.

Další neděli se probudila s ostrou bolestí hlavy. Potila se, třásla se jí ruce a dělalo se jí zle od žaludku. Honza se kolem ní starostlivě motal. Uvařil jí čaj a donutil ji zůstat v posteli. Aby to tak byla chřipka! Změřila si teplotu. Nic.

Sledovala svého muže a uvědomovala si, jak se o ni hezky stará. Přesto ji jeho péče vnitřně rozčilovala. Styděla se za to.

„Já si myslím, že na tebe dolehly ty roky nevyspaní, co jsi pořád zírala do monitoru,“ poznamenal Honza, zkoumaje teploměr.

„Strašně moc se mi stýská,“ zašeptala.

„Po kom?“

„Po Ablixu, po svítání na pláži, po lidech z klanu, po Inkym...“

Vytřeštil na ni oči: „Co blbneš? Je to jen hra. Tvůj skutečný život je tady. Jestli ti chybí pláž, můžeme jet v létě do Chorvatska. Tvoje rodina jsem já a Markéta, ne nějaká banda závisláků s vymaštěným mozkiem a nedokončenou základkou.“

„Ta banda závisláků mi pomohla, když mi bylo nejhůř! Zavlekl jsi mě sem, kde nikoho neznám, nechal jsi mě tu samotnou s Markétou. V Ablixu jsem našla přátele, se kterými jsem si mohla povídat a psát o všem od normálních starostí, až po recepty na bábovku. S nimi jsem nikdy nebyla sama, když ty ses toulal po konferencích a Markéta se odstěhovala na kolej!“

„Kdybys nehrála, mohla sis už dávno najít skutečné přátele. Píšeš si na netu a ani nevíš s kým.“

„Vím, znám je přeci ze srazů.“

„Ze srazu jednou za rok a z pár vět v chatu nepoznáš, perverzního úchyla od jaderného fyzika. To ti fakt úplně vymyli mozek?“

Prásk! Jen tak tak uhnul. Porcelánový hrnek se roztříštil o zed'. Čaj stékal po stěně a nechával po sobě stopy jako od slz.

V zámku zarachotil klíč.

„Čau rodičové, kontrola, nezlobíte tu?“ Markéta vstoupila do pokoje. Marta s Honzou na ni strnule zírali.

„Co to tady vyvádíte?“ podívala se udiveně z jednoho na druhého a pak na střepy na podlaze a mokrou stěnu.

„Mámě není dobře, upadl jí hrnek,“ zachraptěl pobledlý Honza.

Markéta mu dala pusku na tvář, shodila ze zad krosnu a objala matku sedící na posteli.

„Jasně, vodorovná gravitace, tu znám taky... Tati uvař mámě nový čaj, mně kafe, já zametu střepey a ty sed' a odpočívej!“

Markéta vystrkala otce do kuchyně a během vytahování smetáčku a lopatky ze skříně na něj vrhla tázavý pohled.

Honza bezradně rozhodil rukama: „Přestala hrát,“ řekl tiše, aby ho žena nezaslechla.

Markéta se překvapeně zarazila. „Smazala Morganu?“

„Jo.“

„No nazdar.“

„Jak to myslíš?“ zeptal se zmateně.

„Představ si, že parlament na příští schůzi rozpustí fotbalovou asociaci, zruší všechny fotbalové kluby a zabaví všem kopací míče.“

„Cože?“

„Až si to představíš, bude to asi tak setina toho, jak je teď mámě.“

Nadechl se, ale nenechala ho promluvit. Místo toho mu vzala z ruky rychlovarku a sáhla do kapsy: „Víš co? Čaj uvařím mámě sama. Tady máš pětikilo, skoč si k Beránkům na dvě piva a pak dojdí k Paolovi pro velkou pizzu. Nespěchej! Nech mě tu s mámou aspoň hodinku o samotě jo?“ Vystrčila překvapeného otce na chodbu.

Máma seděla na sedačce, obličej v dlaních a tiše plakala. Markéta před ni postavila květovaný hrníček, posadila se vedle ní a jemně ji pohladila po rameni.

„Jak ti je? Bolí tě něco?“

Marta zavrtěla hlavou. Markéta jí opatrně odtáhla ruce z obličeje.

„Natáhni ruce mami.“

Marta poslušně natáhla ruce před sebe. Trásly se jí dlaně, jako stařeně.

„Mami, máš normální abst'ák.“

Ublíženě sebou trhla. „Copak jsem alkoholik?“

„Tahle reakce není jen na závislost na alkoholu.“

Marta se od dcery prudce odtáhla. „Seš jako táta, taky ze mě chceš udělat blázna?“

„Mami, poslouchej! Pár měsíců mi sice do konce školy chybí, ale z medicíny už jsem toho vstřebala dost na to, abych poznala, o co jde. Navíc – nezapomínej na to, že jsem Ablix kdysi hrála taky. Vím, jaké to tam je, taky mi nebylo nejlépe, když jsem hru musela nechat. Kdybych ji nenechala, nikdy bych nedostudovala. Teď není čas na uraženou hrdost a výčitky. Potřebuješ psychologa!“

„Já to zvládnou sama!“ odsekla Marta. Někde uvnitř věděla, že má dcera pravdu, ale nechtěla si to sama pro sebe přiznat.

„Jasně, že to zvládneš. Jde jen o to, abys byla v pohodě a netrápila ses. Jestli chceš, můžu ti pomáhat já, třeba to bude stačit.“ Markéta vytáhla z boční kapsy batohu čokoládu, rozlomila ji a půlku přistrčila mámě. „Tohle používám na nervy já.“

Marta si strčila do úst jeden čtvereček.

„Když on má Honza takovou radost, že nehraju a pořád mě za něco chválí. Jedná se mnou jak s nesvéprávnou. Vůbec neví, jak mi je a co jsem všechno opustila. Mám na něj hrozný vztek.“

„Jasně že neví, jak ti je. Nikdy nehrál onlajnovky, nemůže to vědět. Seber mu fotbal a sesype se.“ Markéta se na mámu spiklenecky zašklebila a Marta se konečně trochu usmála.

„Potřebuješ se zabavit nějak jinak. Piš si s přáteli, začni hned dneska, zajdi si na masáž. Popovídej si s těmi z klanu, kteří už nehrají delší dobu, třeba s Matějem, nebo se Zuzkou. Domácí práce jsou fajn, ale neuklidní tě. Zkus malovat nebo plést. Kdysi tě to bavilo. Přečti si nějakou knížku, jdi si zacvičit... Nebo... teď mě tak napadlo... Pamatuješ, jak jsi mi vždycky k vánocům a k narozeninám napsala novou pohádku? Co kdybys začala psát?“

„Pohádky?“ zavrtěla Marta hlavou.

„Cokoliv mami. Piš třeba o tom, jak ti je, co cítíš, jak tě s tátou štveme, nebo piš vtipy, detektivku – cokoliv. Piš si sama pro sebe, nebo piš pro kamarády na netu. Kdysi jsi mi říkala, že tě psaní uklidňuje. Když to fungovalo tenkrát, bude to fungovat i teď.“

Marta zamyšleně hypnotizovala modré kvítky na hrníčku. Cítila, jak její vztek a lítost neochotně uvolňují prostor na nádech.

Pizzu snědli do posledního drobečku. Markéta uvařila pro všechny tři kávu se šlehačkou a vyprávěla rodičům o škole včetně pár pikantních historek z koleje. Nakonec se smáli všichni.

„Konec řečí! Jdeme se projít k jezeru.“ Markéta se rázně zvedla od stolu.

Honza zaprotestoval: „Běžte samy, já mám od dvou fotbal.“

Markéta si založila ruce v bok: „A máma má od dvou bitvu o hrad, které se nemůže zúčastnit! Už nikdy!“

Honza zíral na dceru a přemýšlel. Jak to říkala? Jak by mu bylo, kdyby parlament rozpustil fotbalovou asociaci? Polkl: „Tak já si to pustím večer ze záznamu.“

Dcera se usmála: „Mám nejlepší rodiče na světě. Pořád to říkám.“

Večer šla Markéta s kamarádkou do vinárny, Honza si pustil konečně fotbal a Marta si zapnula počítač. Otevřela psací soubor a chvíli zamyšleně koukala do bílého prázdna. Potom pomaličku a pečlivě složila první písmenka do slov:

...Desetiletá Morgana se obratně propletla mezi stánky tržnice, proběhla několik úzkých uliček a zastavila se až ve stínu brány, která dělila lepší část města od chudinské čtvrti. Teprve teď si pořádně prohlédla svoji kořist. Na kovovém řetízku se houpal masivní amulet zpodobňující vlka vyjícího na měsíc. Nadšením se skoro rozesmála nahlas. Stříbro! Za to bude dost jídla pro všechny nejméně na měsíc. Vtom jí na rameno rázně dopadla ruka v kožené rukavici.

„Tohle je myslím moje, mladá dámo...!“

O dva roky později stála Markéta uprostřed kavárny, která byla součástí místní knihovny. V salonku se tísnilo skoro padesát lidí. Na některé už nezbylo místo, a tak stáli se sklenkou bílého podél stěn.

„Vážení hosté, milí přátelé, dovoluji vám abych vás přivítala na křtu knížky „Samotáři z klanu Měsíční záře“, a abych vám představila její autorku, moji maminku Martu Kopeckou. Až si knížku přečtete pochopíte, že nic není takové, jak se zdá, a že hranice mezi realitou a snem je jen imaginární zeď, kterou si někteří z nás zcela zbytečně vystavěli. Mami, máš slovo.“

Marta se nejspíše usmála: „Nejsme na předávání Oscarů a všechna poděkování si přečtete na první stránce knížky, ale chtěla bych vám teď a tady představit své přátele, kteří mi moc pomohli a které v příběhu potkáte:

„Tohle je Pepan, velitel klanu Měsíční záře a ošetřovatel v nemocnici.“

U prvního stolku se postavil muž středního věku v obleku se vzorně uvázanou stříbrnou kravatou.

„Tato dáma vedle je Čára – mág léčitel a profesorka českého jazyka a literatury na střední škole.

Triany – lučištník čtvrtého stupně a studentka matematicko-fyzikální fakulty.

Tomas – paladin šestého stupně a restaurátor historických hodin.

Lovely – mág útočnický a řidička autobusu.

Angel – zvěromág a kapitán policie České republiky.

Lukas – paladin čtvrtého stupně a knihovník v téhle krásné knihovně, kde se právě nacházíme.“

Jmenovaní vždy s úsměvem povstali, nebo alespoň pozvedli ruku jako žáci ve škole.

„Ti všichni v čele s mojí dcerou mi pomohli pochopit, jak lze opouštět i zůstat a nezbláznit se z toho.“

Zprostřed skupiny se prodral dopředu Honza s velkým košíkem v náručí a chopil se bez vyzvání slova: „Tohle představování bylo zbytečné, vždyť už jsem tu hlášku, že onlajnovky

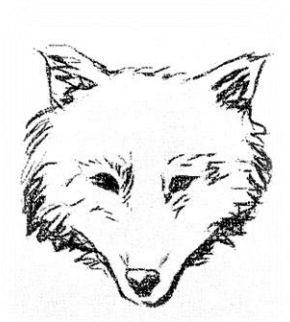
hrají jen vypatlanci s neukončeným základním vzděláním, dávno odvolal. S tvými přáteli se už znám. Dokonce mi poradili, jaký dárek ti mám dnes dát.“

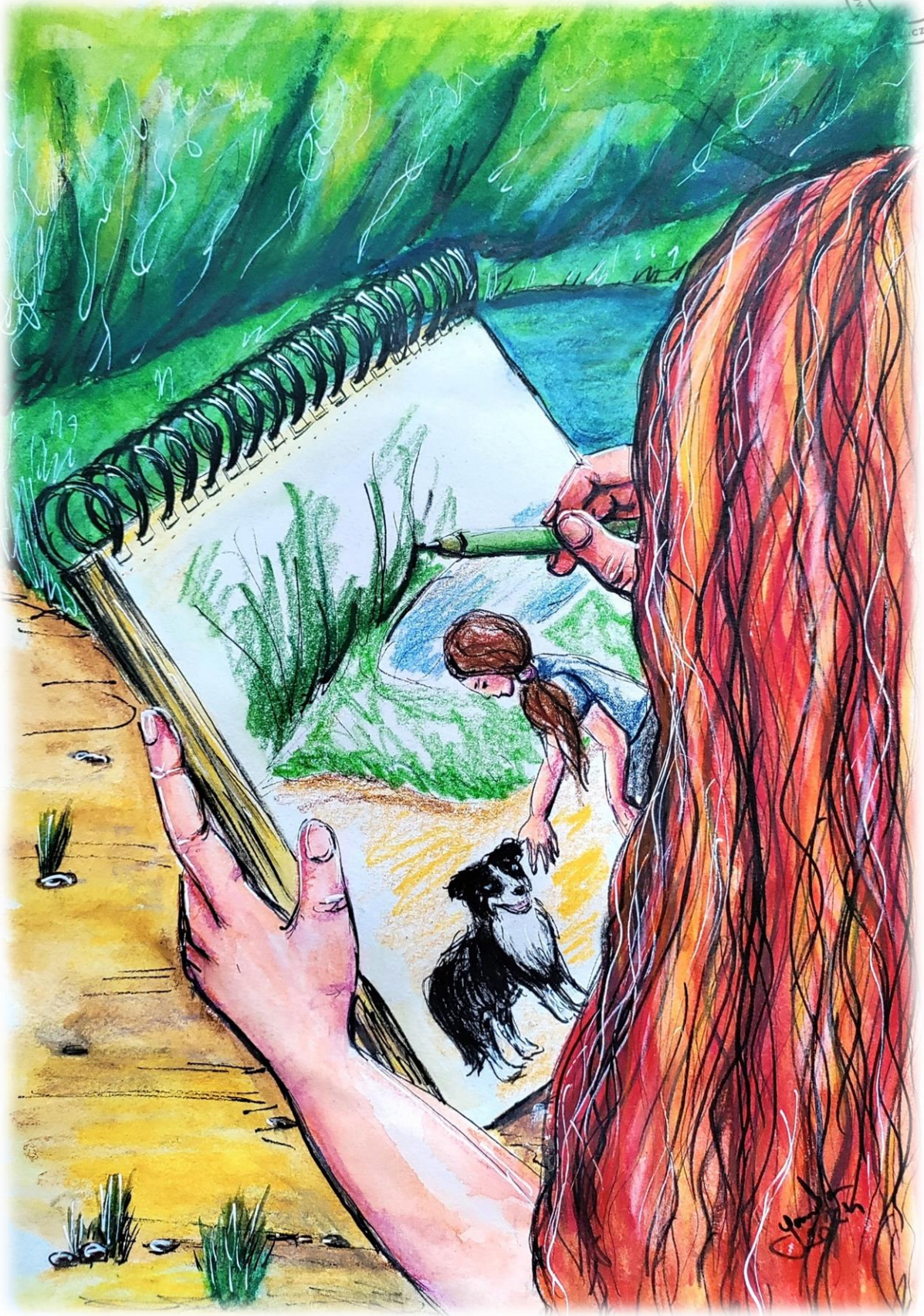
Postavil před ni na stůl košík a otevřel ho. Na Martu se upřely jasně modré zvědavé oči lemované šedobílou srstí.

„Seznamte se. To je Inky a tohle je lučištnice Morgana, kapitánka klanu Měsíční záře, alias moje milovaná žena spisovatelka Marta.“

Marta omámeně vytáhla štěně z košíku, to jí hned olízlo bradu na stvrzení pouta.

Světy se spojily...

Pro Nikol Karikovou

Zadání: „Nikol, pes a dvě ženy.“

Nikol, pes a dvě ženy

Ráno jsem se vzbudila přesně. Po těch osmi letech s Belou budík nepotřebuji. Uvařila jsem si kávu do termohrnku, vzala z věšáku klíče a vodítko, a vyrazila jsem na naši obvyklou trasu do lesoparku. Odpovídala jsem na pozdravy ostatních pejskařů a pořád jsem zrychlovala. Ty jejich oči a pozdravy byly dneska nějaké divné. Měla jsem pocit, že když zastavím a zamyslím se, přijdu na to proč, ale zároveň jsem to z nějakého důvodu nechtěla vědět. Pokračovala jsem dál a dál, pořád hlouběji do parku. Došla jsem k lavičce pod košatým kaštanem udýchaná, jako kdyby mě někdo honil. Upívám kávu a pomalu se uklidňuji.

„Dobrý den, kdepak máte Belinku?“ zastavili se přede mnou starší manželé. Potkáváme je tu často, pán má nařízené procházky od lékaře, a tak tu chodí oba spolu skoro každý den a drží se za ruce.

„Dobré ráno“, usmívám se na ně. „Někde tu běhá kolem. To víte, kdo nečuchá není pes.“

Paní se směje, ale manžel ji táhne za sebou pryč. „Omlouváme se, dneska spěcháme, v deset nám přijde opravář na pračku.“

Koukám se za nimi. Pán manželce něco naléhavě povídá a paní se po mně ohlédne. Zase ty divné oči. To je snad nějaká epidemie nebo co.

Čas běží. Musíme jít. Přemýšlím, co cestou domů nakoupit. Určitě chleba, máslo a Belince krutí konzervu, má ji nejradši. Už už otvírám pusku, že ji zavolám, ale na poslední chvíli si to rozmyslím. Ne, ještě chvíli ji nechám užívat si volnosti. Zavřela jsem oči. V hlavě se mi točí divné myšlenky, vzpomínky a hlasy. Nerozumím jim. Všichni křičí přes sebe a hluk a blikání obrazů se zrychluje až na hranici únosnosti. Točí se mi hlava a mám pocit, že se dusím. Otevřu oči, abych se mohla zachytit pevného světa kolem.

Přede mnou sedí pes. Není to Belinka. Tohohle psa neznám. Je černobílý, snad nějaká pastevecká rasa. Možná border kolie?

Kolem prochází asi patnáctiletá slečna. Dlouhé hnědé vlasy jí vítr rozpustile hází do čokoládových očí.

„Poběž Rico!“ volá na pejska, ale ten se ani nehne a upřeně se mi kouká do obličeje.

Slečna se zastavila. „Rico?“

Pes zase nic.

„Jseš si jistý Rico?“

Pes tichounce zakňučel.

Dívka se vrací a zastavuje se u mě. „Dobrý den, mohu si k vám přisednout?“

Kývnu a posunu se. Pes ze mě nespouští oči.

„Tohle je Rico a já jsem Nikol,“ řekne slečna a dívá se na mě tázavě.

„Já jsem Eva,“ představuju se a vlastně ani nevím proč.

„Těší mě,“ usmívá se Nikol a podává mi ruku.

„A teď to všechno povězte tady Ricovi, protože on vás odtud jinak nepustí.“

„Co mu mám povědět?“ ptám se a připadám si, jako kdybych se zbláznila.

Dívka pokrčí rameny: „To já nevím, to je jen mezi Ricem a vámi.“

Zmateně se koukám na toho cizího psa. Slabě zakňučí a opře se mi předníma tlapama o kolena, až mi z ruky vypadne vodítko.

„Jak se to chováš Rico?“ napomíná ho Nikol, zvedá vodítko ze země a než mi ho podá přečte nahlas: „Bela?“ a rozhlédne se kolem.

Rico spustí tlapy dolů a pro změnu mi položí hlavu do klína. Automaticky ho pohladím... Blesk!

Jako bych utrpěla zásah elektrickým proudem. Setina vteřiny děsné fyzické bolesti! Hráz povolila a všechna ta černota a smutek, které jsem chtěla navěky zamknout se vyvalily ven. Hlasy a obrazy v mé hlavě dostávají formu a řád.

Ohlušující rána z dělobuchu! Vodítko vytržené z ruky. „Belinko stůj!“ Světla. Kvílení brzd. Rána. Krev. Zběsilá cesta na veterinu... Operační stůl... Čekání... „Bohužel nedalo se už nic dělat...“

Klečím na zemi. Objímám cizího psa, brečím mu do černobílých chlupů na krku a vyprávím mu o Belince. Vyprávím dlouho. Rico trpělivě čeká a jen tu a tam mi olízne z tváře slaný proud.

Vybrečela jsem všechny slzy, které se za tou hrází nahromadily a dostavil se překvapivě úlevný klid. Smutek zůstal, ale už se mě nesnažil rozdrtit.

Slečna Nikol mi podala balíček kapesníků a pomohla mi zase si sednout na lavičku.

„Teď už to bude dobré paní Evo. Rico si to myslí taky, že?“

A opravdu. Pes kolem nás chodil dokola, vrtěl ocasem a čenichal u země, jako úplně obyčejné psisko.

„Ten váš Rico je zázrak slečno Nikol. Děkuju. Jak to věděl?“

„Netuším. Někteří psi umí vyčmukat zloděje, lidi pod lavinou, nebo pašeráky drog, můj Rico cítí smutné a nešťastné lidi. Když na někoho takového narazí, nedá pokoj, dokud nevyjde aspoň trochu sluníčka. Akorát, že na tohle není žádný výcvik. Naučil se to sám.“

Od toho dne uplynulo pár měsíců a já jsem se zase procházela v parku. Po mém boku poskakoval štrapatý voříšek Bertík. Sice jsem se zařekla, že už žádného psa nechci, ale znáte to... Můj syn mě vytáhl na procházku a úplně náááhodou, jak se dušoval, jsme procházeli kolem psího útulku...

Došli jsme s Bertíkem až k jezírku. Na lavičce seděla štíhlá a drobná rusovláska, vedle ní stál kočárek se spícím děťátkem. Mladá maminka držela na klíně skicák a kreslila. Mám obrázky ráda, proto jsem zpomalila a snažila se nenápadně nakouknout malířce přes rameno. To, co jsem na obrázku uviděla mě zastavilo na místě. Na obrázku se třpytilo jezírko a v pozadí se zelenaly olše, ale to nebylo to, co mě rozrušilo. V popředí kresby se dívčí postava skláněla k černobílému pejskovi.

„To je přece Rico a Nikol!“ vykřikla jsem nahlas.

Kreslířka se překvapeně otočila. „Vy znáte Rica a Nikol?“

Kývla jsem hlavou a nepřestala hypnotizovaně zírat na obrázek.

„Prosím, nevíte, kde bydlí? Chtěla bych jim poděkovat,“ zeptala se s nadějí v hlase.

Pokrčila jsem rameny. „Bohužel nevim. Také bych je chtěla vidět. Moc mi pomohli.“

Mladá maminka zvedla obočí. „Vám také?“

„Zachránili mě nejspíš od blázince.“ Odvyprávěla jsem jí svůj příběh a ona se dívala čím dál překvapeněji.

Když jsem domluvila, zamyšleně uhladila peřinku v kočárku a řekla: „Já se jmenuju Jitka. Před rokem a půl jsem přišla o nenarozené dítě v pátém měsíci. Nikdy jsem nic horšího nezažila a nedokázala jsem se s tím smířit. Můj muž mě nedokázal utěšit a antidepressiva nezabírala. Tenkrát hodně přšelo, zvedla se voda a vyhlásili třetí povodňový stupeň. Stála jsem na mostě a dívala se do té vířící síly. Napadlo mě, že když tam skočím, zbavím se těch děsných výčitek a otázek ve své hlavě nadobro... Najednou vedle mě stál pes. Přitiskl se ke mně a čumák mi strčil do dlaně. Z druhé strany si stoupla neznámá dívka, představila se jako Nikol a prý si mám popovídat s jejím Ricem... Udělala jsem to... Pak jsme šli sem do parku a dlouho jsme se procházeli...“

Jitka se usmála a zadívala se láskyplně na spící dítě. „Díky tomu jsem tady dneska nejen já, ale i Anetka. Co jsem na mateřské, chodím sem pravidelně a vyhlížím je, abych jim Anetku ukázala, ale zatím jsem je nepotkala.“

„Asi je to kouzelný psí anděl a zjevuje se jen když je potřeba,“ zažertovala jsem a pohladila jsem zlehka ukazováčkem nakresleného Rica mezi ušima.

Křoví vedle nás zašustilo a z něj se vyřítil můj Bertík a s ním...

„Rico!“ vykřikly jsme s Jitkou současně. Oba psi kolem nás vesele kroužili a vrtěli ocasy.

Ohlížela jsem se po Nikol, ale na cestě stál jen nějaký starší muž. „Vy znáte Rica?“ ptal se překvapeně.

„Ano,“ řekla jsem já a Jitka se zeptala: „Kdepak je Nikol?“

Muž se divil, čím dál víc. „Nikol je moje vnučka. Jezdívá ke mně většinou jen na prázdniny, ale teď má nohu v sádře a nemůže chodit. Stůně u mě, protože mám prý doma víc knížek než její rodiče.“

„To tu asi nemá moc kamarádek, co by za ní zaskočily na kus řeči že?“ zeptala se Jitka a mrkla na mě.

„No, to nemá, to je pravda,“ pokrčil rameny muž.

„Dovolíte, aby ji navštívily dvě staré známé, když s sebou donesou čokoládovou bábovku s ořechama, dneska ráno upečenou?“ zeptala jsem se já.

„Co?“ překvapeně zamrkal.

„Pojďte, posad'te se k nám, to je na dlouhé vyprávění,“ usmívala se Jitka a posunula se na kraj lavičky...

Pro Martina Moravce

Zadání: „Před jedenapadesáti lety jsem se probudil do rezavého rána a od té doby se to se mnou táhne, ale nikdy bych neměnil a jsem za to životu vděčný...

Ach ty můj blesku...

V imaginární hospodě...“

POSEZENÍ NA ZAČÁTKU DUHY

Pěť'a se prodíral křovím s neústupností bagru. Mračil se. Nic se neohlížel na větvičky, které ho šlehalý do obličeje odplatou za to, že je vyrušil z poklidné jarní dřímoty. Ignoroval je, což je velmi špatné. Chlapecův zběsilý postup zastavil až ostnatý ostružinový šlahoun, který se mu zákeřně ovinul kolem kotníků a zaťal své trnové zoubky do jeho kůže. Pěť'a se rozplácl obličejem do mechu. Ležel a zhluboka oddychoval.

„Au,“ zamumlal, aby se neřeklo a třel si poraněnou nohu. Otočil se na záda a koukal na světlemodrou odpolední oblohu probleskující mezi vrcholky stromů. Pomalu se uklidňoval. Co je pár facek od lesa proti těm, které ho čekají doma, až si rodiče přečtou jeho čtvrtletní hodnocení.

„Práskačka jedna užalovaná,“ zamumlal si sám pro sebe. Vůbec se mu nechtělo zvedat. Stejně nevěděl, co udělá až vstane. Půjde dál? Vráti se? Hmm, jasně že se vrátí, co taky jiného? Ve skutečnosti stejně nikam utéct neplánoval, jen si chtěl vybit vztek a uklidnit se o samotě. Zavřel oči a poslouchal číříkání nějakého ptáčka a praskání větví v mírném větříku. Někjaký zvuk téměř na hranici slyšitelnosti ho zarazil.

„Klopyty klapety klap klop klup, klapety klupydy klap ťuk dup...“

Co to je? Nadzvedl hlavu a zaposlouchal se.

„Klopyty klapety klap klop klup, klapety klupydy klap ťuk dup...“

Pěť'a určil směr, odkud se klapání ozývalo a pomalu kličkoval mezi keři a stromy. Tentokrát se snažil postupovat co nejopatrněji a nejtíšeji. Možná je to datel nebo strakapoud. Mohl by ho vyfotit a získat aspoň jednu jedničku z přírodopisu na obměkčení svých rodičů.

Připravil si pro jistotu mobil do ruky. Klapání se chvílemi střídalo s podivným výskáním a pleskáním.

Před Pétou se otevřela malá mýtinka s velikým nízkým pařezem uprostřed. Chlapec vykukil překvapením oči a automaticky stisknul spoušť fotoaparátu. Na pařezu poskakoval malý mužíček v červeném kabátku s jasně zrzavými rozježenými vlasy a licousy po stranách tváří. Pét'a byl čtvrták a patřil ve třídě k těm nejmenším, ale tenhle chlapík mu nesahal ani po prsa. Mrňous předváděl jakýsi podivný tanec. Poskakoval po dřevě a dupal takovou rychlostí, že Pét'a vůbec nestíhal sledovat jeho míhající se nožky. Po chvíli z pařezu seskočil, otočil se, sledoval prázdné přírodní pódium a tleskal do rytmu a výskal, jako kdyby na dřevě stále ještě někdo tančil.

„Tintre jeď, Tintre jeď, go, go, go!!! Seš bourááák!“

Pak se jedním skokem vymrštil zpátky na pařez a klaněl se a děkoval neexistujícímu publiku za potlesk.

Pét'a se nechtíc zasmál nahlas. Mužík bleskl okem jeho směrem a zmizel. Jakože ne že odešel. Fakt zmizel. Úplně. Jako když vypneš telku.

Petr si promnul oči, jestli se mu něco nezdálo, ale nepomohlo to. Vstoupil na palouk a obešel pařez dokolečka. Nikde nic. Vtom ho to napadlo. Fotka na mobilu! Otevřel galerii. Na posledním snímku spatřil krásně zaostřený pařez uprostřed mýtiny. Červený mužíček nikde.

„No to mě pos...tav k tabuli...“

Hned druhý den se Petr vypravil do lesa znovu. Téhle záhadě musí přijít na kloub. Po chvíli bloudění našel tu správnou paseku i pařez, ale mužíček se neukázal. Neukázal se ani v dalších dnech do konce týdne. V pátek se v jeho internetové žákajdě objevilo čtvrtletní hodnocení včetně ředitelské důtky, což mělo za následek čtrnáct dní zaracha. Směl jen do školy a domů a učit se. Naštěstí jeden z posledních úkolů byl referát ze zeměpisu, takže měl skvělý argument pro rodiče, proč mu nemohou zakázat i počítač a internet. Jasně že se vykašlal na referát a bloudil ve světě informací úplně někde jinde. Snažil se najít něco, co by vysvětlilo jeho podivné setkání v lese. Ale ať zadával do vyhledávače cokoli od trpaslíka po červené lesní strašidlo, nacházel jen samé nesmysly od Sněhurčina Šmudly až k Červené Karkulce.

„Petře, už máš hotový ten referát?“ ptala se večer máma.

„Ještě ne. Zatím si jen hledám základní údaje,“ zalhal.

„O čem ten referát vlastně máš mít?“

„O Irsku. Mám sehnat co nejvíc faktů a zajímavostí.“

Máma zůstala stát mezi dveřmi. „A co? Už jsi něco našel?“

„Nó, že je to ostrov - hlavní město se jmenuje Dublin – patron je svatý Patrik a ve znaku mají harfu...“ lovil rychle z paměti Petr.

Máma vstoupila do jeho pokoje, dala si ruce v bok a udělala několik podivných kroků a poskoků. Petr na ni vytřeštil oči. „Co se ti stalo?“

Máma se zasmála. „Na střední jsme měli angličtinářku z Irska. Vedla u nás ve škole kroužek irských tanců. Chodila jsem k ní tři roky. Moc mě to bavilo.“

Máma znovu udělala několik kroků a poskoků.

„Je to takový předchůdce moderního stepování,“ vysvětlovala, když postřehla synův zájem. „Já už si toho moc nepamatuju, a hlavně jsem léta netrénovala, ale na You Tube toho najdeš určitě hodně, jestli tě to zajímá.“

Petr horlivě kýval hlavou, že ho to zajímá, ale už neřekl, že ho to zajímá, protože potkal v lese trpaslíka, který tančil přesně jako ona. Zadal si do vyhledávače „irský tanec“ a další půl hodinu si pouštěl všechna možná videa, co mu centrální paměť lidstva podstrčila. Konečně byl na dobré stopě. V náhlém popudu zadal heslo „irský trpaslík“. Obrazovka se zaplnila nejrůznějšími obrázky postaviček v zelených kabátcích a s jasně zrzavými vlasy. Podobnost postaviček s tím mužíčkem v lese prostě nemohla být náhoda. Jediný rozdíl byl, že ten „jeho“ měl červené šaty a ti z obrázků zelené. Rychle si našel heslo na Wikipedii a skákal očima z jednoho řádku na druhý. „Aha, to je ono,“ zamumlal si sám pro sebe, když četl:

„...Leprikón měl původně různé podoby v závislosti na tom, v jaké části Irska se vyskytoval. Ještě před nástupem 20. století se všeobecně mělo za to, že nosí červené, nikoli zelené šaty...“

„No jo, co ale dělá tady u nás na Orlickoústecku?“ podrbal se Petr na hlavě.

První den po uplynutí trestu spěchal Pěťa zpátky do lesa. Tentokrát měl štěstí. Potichu se schoval za lískový keř.

Mužíček seděl na pařezu, vedle sebe měl položený dřevěný vyřezávaný korbílek a na klíně svítek březové kůry do kterého usilovně něco psal. Krčil přitom čelo a vyplazoval jazyk, jako by si s ním při psaní chtěl pomáhat. Po chvíli sáhl po korbítku a zjistil, že je prázdný.

„Hej hospodo!“ zavolal do ticha. „Ještě jedno repete! A platím za všechny!“

Po těchto slovech seskočil z pařezu a změněným hlasem pravil: „Jistě jistě vašnosto, okamžiček, hned jsem u vás, a něco k pivíčku dáme? Je libo octové brambůrky nebo uleželý hermelínek?“

Z křoví na druhé straně paseky přiletěla smrková šiška a trefila trpaslíka do čela, až si sedl na zem.

„Seš magor, Tintre!“ ozvalo se.

„Skřítek vyskočil a zahulákal: „Vypadni z mojí hospody ty zelená vopice!“

Z křoví vykoukla střapatá hlavička zelenovlasé panenky s očima černýma, jako bezinky.
„Žádná hospoda tu není ty cvoku, seš tu sám a bavíš se sám se sebou!“

„Je to moje hospoda a ty tu nemáš co dělat!“

„Hospoda, která vůbec neexistuje, ne-e-ní, ne-e-ní, ne-e-ní. Imaginární hospoda. Sediš si tu sám v I-MAGINÁRNÍ hospodě a I-MAGOŘÍŠ,“ zaspívala.

Mužiček se rozeběhl bojovně ke křoví. Panenka zmizela a za chvíli se ozval její smích znovu o kus vedle. „Ten lidskej kluk, co tě šmíruje z lískového keře si taky myslí, že seš blázen.“

Trpaslík se bleskově zastavil, otočil a pátravě se zadíval směrem k chlapcově úkrytu. Pět'a sebou trhnul. Větvička, které se přidržel se zlomila a ostře zapraskala.

Skřítek zmizel stejně jako při prvním setkání. Petr si uvědomil, že skrývat se už nemá cenu. Vyšel doprostřed paseky a rozhlížel se kolem sebe. „Haló, kde jste? Mě se nemusíte bát. Já vám nic neudělám. Ani o vás nikomu neřeknu, že tu bydlíte. Ukažte se.“

Les kolem byl tichý, jak jen les dokáže být. Petr došel až k pařezu, kde pořád ještě ležel svitek březové kůry a špaček obyčejné tužky. Rozvinul kůru a četl: „Před jedenapadesáti lety jsem se probudil do rezavého rána a od té doby se to se mnou táhne. Zdědil jsem rodinné prokletí. Musím hlídat hrnec. Už aby se ta zatracená duha objevila...“

Před Pět'ou se zčistajasna objevil mužiček a pokusil se mu vytrhnout svitek z ruky. „Dej to sem, ty zloději! To je moje!“

Chlapec držel kůru pevně. „Nejsem zloděj. Vrátil ti to, až mi řekneš, co tu děláš a kdo jsi.“

„Řeknu ti to, až mi to vrátíš!“ vztekal se zrzek.

Petr se zamračil. „Jo, já ti to dám a ty zase zmizíš.“

Chvíli si navzájem zírali do očí. Petr s povzdechnutím povolil stisk. Skřítek mu vytrhl svitek z ruky a zmizel.

Pět'a se ušklíbl. „Myslel jsem si, že jsi lepríkón z Irska, ale určitě nejsi. Lepríkóni jsou chytří, ale určitě nejsou lháři jako ty,“ zavolal.

„Já JSEM lepríkón,“ ozvalo se hrdě a trpaslík se znovu objevil.

„Proč jsi teda zmizel?“

„Potřeboval jsem si... odskočit na malou,“ vytáčel se mužík.

Petr se pokusil zmírnit napětí. „Já se jmenuju Petr a bydlím s rodiči tady kousek za lesem v Hnátnici.“

„Já se jmenuju Tintreach a bydlím tady v lese sám,“ vyrovnal informace zrzek.

„To je irské jméno?“ zeptal se chlapec zvědavě. „A jak to, že mluvíš tak pěkně česky a proč jsi tu sám?“ dodal.

„Jsem tu, protože tu mám práci. Táta je Ir, ale máma je odtud z Čech. Tintreach je irský, znamená to Blesk.“

Leprikón se posadil na pařez a pokynul chlapci, aby si sedl vedle něj.

Petr se zamyslel. „Blesk – to jako proto, že se po bouřce dělá duha?“

Skřítek zpozorněl. „Co víš o duze?“

„Podle irských legend má každý leprikón hrnec zlata a najde ho prý ten, kdo dojde na konec duhy. Ty máš taky hrnec zlata?“ zajímal se chlapec.

Tintreach se podrbal za uchem a zaváhal: „Nooo, mám, ale nějak jsem zapomněl kde. Máma je bludička a asi jsem nějaké to bloudění po ní zdědil. Někde tu ten hrnec určitě je. Čekám, až se objeví duha, abych ho našel.“

„A víš, že je to blbost?“ naklonil hlavu Pét'a.

„Co je blbost?“

„Konec duhy je blbost. Duha je lom světelných paprsků, které se odrážejí od dešťových kapek. Z místa, kde stojíš vidíš vždycky jen oblouk, nebo část oblouku duhy, ale nikdy k ní nemůžeš dojít. Je to optický jev, který se posouvá podle toho kde stojíš.“

„Fakt?“

„Jo. Můžu ti najít nějaký článek, kde je to vysvětleno přesně.“

„Doháje!“ zaklel Tintreach a jeho drobná postava se na pařezu ještě víc schoulila.

„Nemůžeš se na to hlídání hrnce prostě vykašlat, když je to celé nesmysl?“

Leprikón znejistěl. „Já nevím, ten hrnec jsem zdědil po tátovi a ten zase po svém. Nemůžu se jen tak vykašlat na rodinnou tradici.“

„A tebe to baví? Nechtěl bys dělat něco jiného?“ zeptal se Petr.

„Já bych chtěl mít hospodu.“

„Imogulární? Nebo jak to říkala ta zelená holka? Co vlastně znamená to Imo...něco?“

Leprikón si odfrkl: „Imaginární znamená vymyšlená, neexistující nebo představa. Lamia to slovo zaslechla jednou v Cakli na folkovém festáku a od té doby se s tím vytahuje. Já chci opravdovou hospodu, abych tu nebyl tak sám. Scházeli by se v ní skřítki, trpaslíci a bludičky a povídali by si a já s nima.“

Petr vykulil oči. „Ono je vás tady víc?“

„Právě že není. Tu a tam někoho potkám, ale všichni pořád někam spěchají a nikdo nemá čas si sednout a jen tak si popovídat. Už se chovaj, neuraž se, úplně jako lidi.“

„A co ta zelená holka? S tou si povídat nemůžeš?“ navrhl chlapec.

„Lamia je kopřivová víla a podle toho se chová. Je to žahavá škodolibá potvora, furt mě otravuje a dělá si ze mě akorát legraci,“ mračil se Tintr.

„Třeba to dělá proto, že se jí líbíš,“ rozhodil Pět'a rukama.

„Co je to za nesmysl?“

Petr se začervenal a trochu zaváhal. „No, k nám do třídy chodí jedna moc hezká holka. A já chtěl, aby si mě všimla. Vymyslel jsem pár vtípků a tak. A občas jsem jí trochu pošťouchl – z legrace. Nebo jsem jí schoval boty, aby nemohla jít domů s holkama, musela se zdržet a já jí mohl doprovodit. Jenže to nevyšlo, holky na ni počkaly. A pak jsem do ní tak jako trochu strčil víc a ona upadla a roztrhla si rukáv a brečela a já mám průšvih. Vůbec si nevšimla, že se mi líbí, a že s ní chci chodit. Napadlo mě, jestli to ta zelená holka nemá jako já. Třeba jen chce, aby sis jí všimnul.“

Skřítek pozvedl levé obočí husté a rezavé jako veverčí ocas: „Podle tebe se sympatie vyjadřuje pokusem o vyražení oka smrkovou šiškou, jo...? Pak kdo je tady magor...“

Nastalo ticho, v němž oba dumali nad svými starostmi. Mlčení přerušil první Petr: „Kdybys měl ten hrnec zlata, mohl by sis za něj pořídít tu hospodu.“

„To nejde. Zlato patří tomu, kdo ho najde,“ protestoval Tintreach.

„Vždyť jo. Když ho najdeš sám – bude tvoje ne?“ zazubil se Pět'a.

Leprikón otevřel pusku a plácl se do čela: „To mě nenapadlo. Asi ještě žádný z mých příbuzných hrnec neztratil.“

Petr vyskočil. „Musím jít. Je, pozdě. Máma bude nadávat.“

Tintr ho chytil za nohavici. „No jo, ale kde ho mám hledat?“

„To nevím, ale na konci duhy určitě ne. Začátek duhy je lepší.“

„Proč myslíš?“

Chlapec se zasmál. „Protože na konci je konec, ale na začátku vidíš všechny ty krásné barvy před sebou.“

„To zní rozumně,“ souhlasil skřítek. „Na oplátku ti dám taky jednu radu. Zítra utrhni té holce nějakou hezkou kytku místo rukávu.“

Další den se strašně vlekl. Poslední dvě hodiny měli přírodopis, letos se zaměřením na rostliny. Učitelka milovala názornou výuku, proto je pokaždé, když počasí dovolilo, vyhnala na školní zahradu. Petr dostal za úkol zryt, vyplet a připravit záhon na výsadbu cibule až těsně u živého plotu na konci zahrady. Nudil se.

Křoví se zavlnilo a ozval se vysoký hlásek: „Hej, kluku!“

Zarazil se a pátravě se zadíval do větví. Mezi lístky se objevila drobná dívčí tvářička lemovaná zelenými rozježenými vlásy. Lamia.

Pokusil se nenápadně odsunout z jejího dohledu hromádku vytrhaných kopřiv, ale to jí zřejmě v tuto chvíli nezajímalo.

„Hej kluku! Musíš jít se mnou! Hned! Tintre je kvůli tobě v maléru!“

„Co? Co se stalo?“

„Hledal ten pitomý hrnec. Vyhrabal díru jako král všech krtků a teď nemůže vylézt.“

Petr zaváhal. „Já teď nemůžu. Mám vyučování. Měl bych průšvih.“

„Průšvih budeš mít, jestli Tintrovi nepomůžeš a něco se mu stane! Budeš litovat, že jsi do našeho lesa vlezl, jako že se Lamia jmenuju!“

Chlapec se nenápadně ohlédl po učitelce. Něco řešila s holkama u záhonu jahod. Nikdo si ho nevšímal. Napětím zadržel dech, klesl na všechny čtyři a hbitě se vsoukal pod větvičky živého plotu.

„Ten rýč si vezmi s sebou!“ přikázala dívenka.

Poslechl ji. Sáhł pro rýč a přitáhl ho k sobě.

Kopřivová víla už netrpělivě poskakovala na druhé straně plotu. Jen se postavil na nohy, hned ho popadla za ruku a vlekla ho za sebou. Drobné nožky se jí míhaly jako křídélka kolibříka. Málem jí nestačil.

Kličkovala lesem a táhla ho za sebou přes trsy kopřiv, bodláčí, plazivé šlahouny ostružin i neodbytné stonky lepkavé svízele. Netušil, jestli to dělala schválně, nebo si jeho potíže neuvědomovala. Před ní rostliny uhýbaly jako chmýří před letním vánkem. Zastavila se na kraji malé mýtiny. Uprostřed zela v zemi hluboká jáma lemovaná čerstvě navršenou hlínou. Lamia ho postrčila před sebe a zmizela.

Petr došel k díře a opatrně do ní nakoukl. „Tintre, jsi tam?“

Zdola se ozvalo šramocení a lepríkónův hlas: „Jee, to je dobře, že jsi tady! Jak jsi mě našel?“

„Přivedla mě Lamia.“

V jámě nastalo ticho.

„Tintre, jsi v pořádku?“

„Fakt Lamia?“ Leprikónův hlas zněl šokovaně.

„Jo,“ odpověděl Petr a spolkl poznámku o tom, že mu víla tak trochu vyhrožovala.

„Co pro tebe můžu udělat?“ zeptal se místo toho.

Tintreach si povzdechl: „Dostat mě ven.“

Chlapec si lehl na kraj jámy a natáhnul ruku. Z okraje se začala sypat dolů hlína a kameny.

„Né!“ vykřikl skřítek. „Takhle ne! Zasypeš mě ještě víc!“

„Seženu provaz,“ navrhl Petr.

„To asi nepomůže. Mám nohy pod nějakým kamenem, který na mě spadnul. Nemůžu se ani postavit.“

Pěťův pohled se zastavil na školním krumpáči. „Tak jo, vyhrabu tě.“

Pracovat s krumpáčem tak, aby se díra rozšířila a zároveň do ní nepadala další hlína se ukázalo jako těžký, ale ne nemožný úkol. Petr musel většinu nakopané zeminy odhrnovat ručně. Po deseti minutách cítil, jak mu pot stéká po zádech do trenek. Trvalo dost dlouho, než se konečně dostal tak hluboko, aby v leže na břicho dosáhl dolů a nadzvedl kámen v jámě, aby z pod něj Tintreach vytáhl nohy. Pak už dostal skřítku ven docela snadno. Překvapilo ho, jak je lehký. Mimoděk ho napadlo, jak by se tvářil fyzikář, kdyby vypracoval ročníkovou práci na téma porovnání hustoty těla člověka a pohádkových bytostí. Naposledy zabral a Tintreach se se zaúpením překulil přes hranu jámy a zůstal ležet na trávě.

„Můžeš se postavit?“ zeptal se ho.

„Asi ne,“ vzdychl lepríkón a mhouřil oči do slunce.

„Odnesu tě, kde bydlíš?“

Tintr napřed protestoval, ale pak se nechal od Petra napůl odvléct a napůl odnést až k bukovému hájku, kde měl malý zelený domeček skrytý pod mohutnými větvemi.

„Nebojíš se, že tě tu někdo najde?“ staral se Petr.

Tintreach zavrtěl hlavou. „Vidí ho jen ten, kdo ho vidět má.“

Pěťa uložil malého kamaráda na lůžko vystlané voňavým vřesem, přisunul mu dřevěný pohárek s vodou a utíkal rychle zpátky do školy. Právě včas! Protlačil se živým plotem ve chvíli, kdy učitelka kontrolovala práci žáků.

„No Petře? Co jsi tu celou dobu dělal? Jsi špinavý jako čuně a na záhon jsi skoro nesáhl. Můžeš mi to nějak vysvětlit?“

„Ona je tady u plotu strašně tvrdá hlína - totiž zemina,“ mlžil Petr. Nepomohlo to.

Záznam v internetové žákovské knížce:

Přírodopis – pěstitelské práce – 5! Usnul při vyučování v křoví. Dohlédněte prosím, ať chodí večer včas spát!!! Navrátilová

Následoval další týden zaracha. Když se Petr konečně dostal zase ven, utíkal hned do lesa za svým malým přítelem.

Našel ho před jeho domečkem. Seděl na mechovém polštářku a něco usilovně psal.

„To je dost, že jdeš. Mám spoustu novinek,“ přivítal Petra s úsměvem.

„Promiň, dřív to nešlo. Musel jsem se učit. Jak ti je? Co noha?“

„V pohodě. Už to skoro nebolí,“ zubil se Leprikón. „Ale to je to nejmenší. Představ si, že hned jak jsi odešel, objevila se Lamia. Udělala mi kopřivový obklad. Uvařila kopřivový čaj s hluchavkovým sirupem, kopřivový špenát a včera mi dokonce donesla hluchavkový likér.“

„No nazdar,“ vyjekl Petr vyděšeně.

Leprikón se ale tvářil nadšeně. „To je úžasné. Nikdy se o mě nikdo takhle nestaral, ani máma. Měl jsi pravdu, asi se jí fakt líbím. Já si až teď všimnul, jaké má krásné oči. A ty zelené vlasy jí moc sluší. Co myslíš?“

Petr otevřel pusku, ale než si stačil rozmyslet odpověď, vykukla zpoza rohu Lamia. Určitě slyšela minimálně konec rozhovoru.

„Ach ty můj Blesku...“ usmála se a pohladila Tintra po zrzavých rozježených vlasech.

Leprikón blaženě přimhouřil oči jako dlouho ztracený a znovunalezený kocour.

„Ale to nejdůležitější jsem ti ještě neřekl,“ pokračoval skřítek. „Hospoda bude! A bude se jmenovat POZEZENÍ NA ZAČÁTKU DUHY“

„Ty jsi našel to zlato?“ vykulil oči Petr.

„Jo! Našel. Hrncem byl za tím velkým kamenem, co na mě spadnul. Lamia oběhla sousedy a všem se ten nápad líbí. Lamia bude vařit z kopřiv. Holky z louky slíbily dodávat sirupy a likéry z lipových a pampeliškových květů a budou i borůvkové knedlíky a malinové koláče.“

„Super,“ zajásal Petr.

„A přepisuju svůj životopis podívej...“

Petr vzal do ruky svitek březové kůry, který mu Tintreach podával a četl...

„Před jedenapadesáti lety jsem se probudil do rezavého rána a od té doby se to se mnou táhne, ale nikdy bych neměnil a jsem za to životu vděčný...“

Pro Terezii Šťastnou

Zadání: „Naposledy zamkla kancelář, rozloučila se s kolegyněmi a odešla z budovy magistrátu. Věděla, že sem už se nikdy nevrátí.“

ZÁCHRANNÁ BRZDA MÁ ČERVENOU BARVU

Naposledy zamkla kancelář, rozloučila se s kolegyněmi a odešla z budovy magistrátu. Věděla, že sem už se nikdy nevrátí. Věděla, co musí udělat. Byla hloupá a teď za to zaplatí.

Ještě dneska ráno se považovala za nejšťastnější ženu na světě. Před půl rokem se seznámila s mužem snů. Před měsícem ji Radek požádal o ruku a v pondělí se k němu má přestěhovat ze svého malého podnájmu. Datum svatby už měla v kalendáři označený červeným srdíčkem.

V poledne, právě když se chystala na oběd, zavolal šéf.

„Alice, stavte se u mě v kanceláři. Hned prosím!“

Neměla z toho radost. Šéf byl poslední dobou dost nepříjemný, hlavně, když u toho nikdo jiný nebyl. Pokoušel se s ní nepokrytě flirtovat. Vyhybat se jeho nadbíhání, aniž by ho urazila, bylo čím dál těžší. Asi s ním neměla tancovat na tom firemním večírku. Kdo ví, jak si to vyložil. Vlastně si vůbec nepamatovala, jak se dostala domů. Trochu to přehnala s pitím.

Zaklepala na dveře kanceláře. Už na ni čekal a sám jí otevřel.

„Posaďte se,“ pokynul.

Znervózněla ještě víc. „Stalo se něco?“

„Určitě jste si všimla na výplatní pásce, že jsem vám zvednul osobní ohodnocení.“

„Ano, děkuji.“

„Navrhnul jsem vás na pozici své osobní sekretářky, takže dostanete i vyšší platovou třídu.“

Mlčela. Tahle nabídka se jí vůbec nelíbila.

„Myslím, že teď je zase řada na vás,“ pokračoval.

„Nerozumím,“ řekla.

„Už několikrát jste odmítla mé pozvání na večeri. Dneska ho neodmítnete. Stavím se pro vás v šest večer. Vemte si na sebe něco pěkného. Objednal jsem večeri a pokoj v jednom malém penzionu za městem. Bude se vám tam líbit.“

Rázně zavrtěla hlavou: „To nepřichází v úvahu. Jsem zasnoubená. Jestli jste mi přidal peníze jen kvůli tomu...“

„Tvůj manželský život je mi úplně ukradený. Stačí, když na mě budeš milá.“

Alici se vůbec nelíbil jeho přechod na tykání. Zamračila se, ale než stihla protestovat otočil k ní obrazovku svého počítače.

„Posledně se ti to moc líbilo,“ ušklíbl se.

Vyděšeně zírala na fotografie na monitoru. Teď už věděla, jak se dostala z večírku domů, a dokonce i to, proč se probudila druhý den úplně nahá a proč jí bylo tak zle.

Šéf se tvářil spokojeně. „Myslím, že teď už se domluvíme, že? Kdyby se ti náhodou dneska večer přece jen nikam nechtělo, přistanou všechny tyhle fotky v mobilu tvého ženicha.“

„Vy jste mi něco nasypal do pití! Oznámím to na policii!“

Rozesmál se. „Kdo ti to uvěří? Na žádné z těch fotek nejsem já a pošlu je jako anonym z mobilu s jednorázovou kartou. A navíc - zlodějce neuvěří nikdo. Kliknul myší a na monitoru se objevil firemní tiskopis. Mám důkaz, že sis během posledního měsíce neoprávněně vyplatila z pokladny dvakrát sto tisíc.“

„Já jsem přeci nikdy nic...“ rozčileně vyskočila, až se židle převrátila.

„Dokaž to!“ Šéfov úsměv byl čím dál tím sebevědomější. „Pořád vám přeci na školeních opakujeme, že si máte počítače vypínat, když jdete z kanceláře pryč. Že bys to nedělala...?“

Vyšla z budovy a zamířila nazdařbůh do centra. Bloumala ulicemi, a nakonec se usadila v parku před kostelem. Upřeně sledovala hodiny.

18:05 zvoní mobil. Šéf, nechala ho zvonit. Zkusil to ještě čtyřikrát.

18:20 SMS od spolubydlíci: „Ahoj Ali, kde jsi? Sháněl tě tu nějaký chlap. Tvářil se našťavaně.“

18:30 znovu šéf, típla to.

18:37 přišla z neznámého čísla skupinová zpráva bez textu, jen fotky, které viděla dnes v poledne. Druhé číslo v kolonce příjemců patřilo Radkovi.

Vzápětí přichází SMS z šefova oficiálního mobilu:

„Slečno Trojanová, stavte za mnou v pondělí ráno v kanceláři, našel jsem nějaké nesrovnalosti v účtech, musíme to probrat. Ing. Tichý“

Vstala z lavičky a vyrazila přes park na autobusovou zastávku. Cestou hodila mobil do jezírka s japonskými kapry.

Nasedla do autobusu směrem z města. Když dala znamení řidiči, že bude vystupovat zeptal se jí dvakrát, jestli se nespletla. Tady uprostřed lesa sice začínala turistická stezka, ale většinou tu lidé vystupovali o víkendu dopoledne. Samotná mladá žena v sukni, s kabelkou a ve střevících na podpatku vypadala podivně.

Alice vstoupila mezi stromy. Chvilí klopýtala po cestě, než ji napadlo zout si nepohodlné boty. Nechala je ležet vedle cesty a pokračovala k odbočce na vyhlídku a dál do strmého vrchu.

Nechala za sebou poslední stromy. Zpomalila. Došla na kraj holé skály. Pověsila na zábradlí kabelku a podlezla ho. Vůbec necítila strach, jen podivné zvonivé prázdno v hlavě. Jako na objednávku se slunce dotklo protějšího svahu. Někde v hloubce vědomí se zatřpytila sarkastická myšlenka, že umře při západu slunce jako v nějakém pitomém románu z červené knihovny.

Věděla, že není první, kdo na tomhle místě stojí se stejným úmyslem. Na co mysleli? Kolik z nich couvlo? Bolelo to? Určitě ne. Skála tady spadala do dvacetimetrové hloubky. Bude to rychlé. Žádné otázky od Radka, ani od policie, žádné vysvětlování ani přesvědčování. Ta strašná svíravá tíha v oblasti žaludku zmizí.

Sledovala slunce. Když zmizel poslední zlatý střípek udělala krok až na samotnou hranu propasti. Uvolnilo se několik kamínků a ticho narušilo jemné chrastění a klapání, kterým doprovázely svou pouť dolů.

Alice se nadechla a zavřela oči. Dole kousek pod ní se něco pohnulo a jemně zakňouralo. Ten zvuk se jí zařízl do otupeného vědomí. Chvilí stála a nechala mozek rozklíčovat ten nečekaný vjem.

Otevřela oči. Asi tři metry pod ní se na úzké římse opět něco pohnulo. Něco malého a chlupatého. Štěně! Proboha, jak se tam chudáček dostal? Vždyť spadne! Ve stejnou chvíli si uvědomila hloubku pod sebou, její pud sebezáchovy se znovu zaktivoval. Polekaně couvla. Spustila se na kolena a opatrně znovu nakoukla přes hranu skály. Tvoreček na římse se pootočil. Poznala, že to není štěně, ale malé liščátko. Co teď? Bezradně se rozhlédla. Jediná použitelná věc v okolí byl řemen od kabelky a tkaný opasek její sukně. Neváhala. Sundala si pásek. Vysypala věci z kabelky, odepla řemen z jednoho poutka a druhý volný konec spojila s opaskem. Lehla si na břicho a spustila kabelku dolů. Snad to mrně napadne si do ní vlézt. Jenže lišče se přitisklo ke skále a ani se nehnulo. Bálo se. Alice se rozhodla. Sleze tam pro něj. Sundala si košili, jeden rukáv přivázala k opasku a druhý ke sloupku zábradlí. Otočila se. Lehla si na břicho a začala spouštět nohy přes hranu skály. Držela se provizorního lana z košile, opasku a kabelky, a pomalu se spouštěla dolů. Doručkovala až ke kabelce a zůstala viset s rukama nad hlavou nad římsou. Vůbec netušila, jak je to ještě vysoko. Bála se podívat dolů.

Vtom karabina kabelky povolila. Alice vykřikla a vzápětí stanula nohama na římse. Naštěstí nebyl její pád hlubší než jen pár centimetrů. Prázdna kabelka pokračovala v letu do hlubiny pod ní. Opatrně se spustila na všechny čtyři a dolezla k liščeti. Bálo se jí, ale nebránilo se, když jej vzala do rukou. Bylo příliš vyčerpané na obranu i útěk. Alice zvedla oči a podívala se na poničené zbytky svého opasku. Věděla, že na něj nedosáhne. Opatrně si sedla na římsu. Přitiskla se zády ke skále a liščátko si položila na klín. Stíny se prohloubily. Bude tu muset přečkat noc.

Je to turistická stezka. Zítra určitě přijde nějaký výletník a zavolá pomoc. Nesmí usnout, aby nepadla.

Kolem skály proletěl neslyšně netopýr. Vítr, který se během západu slunce ztišil, se opět vrátil. Uklidňoval a uspával. Pozorovala oblohu, na které se postupně rozsvěcely hvězdy.

S trhnutím se probudila. Nevěděla, jak dlouho spala. Zaslechla zvuk blížícího se auta a cestu pod skálou ozářily modré majáky. Srdce se jí rozbušilo strachy, že auto projede kolem a zmizí zase ve tmě, ale zastavilo přímo pod ní. Cvakla dvířka.

„Haló, prosím vás, mohli byste mi pomoci? Já jsem tu nahoře uvízla,“ zakřičela.

Světlo baterky jí oslepilo oči.

Ze zdola se ozval mužský hlas. „Budu hádat. Slečna Trojanová? Co tam vyvádíte?“

„Chtěla jsem zachránit liščí mládě.“

„Aha, no pořád lepší než vás sbírat tady dole. Zůstaňte tam. Za chvíli vás přijdou kolegové vytáhnout.“

Alice poslouchala chrčení vysílačky. Netrvalo dlouho a ozvaly se rychlé kroky i nad ní. Prostor římsy ozářila další světla. Pokusila se postavit, ale zjistila, že má úplně ztuhlé nohy.

„Ani se nehněte!“ ozval se hlas nad ní. „Hned jsem u vás.“

Zarachotily padající kamínky a za chvíli se vedle Alice objevil muž v hasičské kombinéze, visící na horolezeckém laně. Natáhla k němu ruce s mládětem. „Napřed jeho.“

Překvapeně zamrkal. „Teda vy máte nervy.“ Vzal si od ní lišče a podal ho nahoru kolegovi. Za necelé tři minuty stála nahoře i Alice. Někdo jí přehodil přes ramena pokrývku a na něco se jí ptal, ale ona chtěla vědět jen kde je lišáček, a co s ním bude.

„Odvezeme ho do záchrané stanice,“ uklidňoval ji jeden z policistů. „Na silnici na vás čeká sanitka. Prohlédnou vás, jestli jste v pořádku.“

Na cestě se objevilo další světlo baterky a zvuk běžících nohou.

„Alice! Díky bohu, že jsi v pořádku. Ani nevíš, jak moc jsi mě vyděsila.“

Radek!

Alici se rázem vrátilo všechno, co se snažila potlačit. Roztřásla se a málem by upadla, kdyby ji její snoubenec nechytil do náruče. Rozplakala se.

„Nic neříkej, všechno bude v pořádku,“ tiskl ji k sobě.

Další události téhle noci vnímala rozmazaně. V sanitce dostala nějakou injekci. Kolem uší jí zněly věty jako: Podezření na pokus o sebevraždu. Převoz na psychiatrii. A do toho rázný a uklidňující hlas Radka.

„Pojede se mnou domů. Ohlídám ji a postarám se o ni. K žádnému pokusu přeci nedošlo. Zachraňovala liščí mládě.“ Pak už seděla na sedadle spolujezdce vedle Radka. Vnímala světla protijedoucích aut a tiché hučení motoru. Do svého bytu ji téměř donesl.

Ráno ji vzbudila vůně kávy postavené na noční stolek a houska s máslem a medem.

Radek seděl v křesle a tiše ji pozoroval. Když viděl, že je vzhůru, sedl si vedle ní na postel a chytil ji za ruku.

„Co jsi mi to chtěla udělat, ty truhlíku?“

Rozplakala se. Chtěla promluvit, ale nešlo to.

Přitisknul ji k sobě.

„Snažil jsem se ti včera dovolat hned, jak mi to svinstvo přišlo. Když jsi měla nedostupný telefon, dostal jsem strach, že něco provedeš. Jel jsem k tobě na byt a tvoje spolubydlící mi řekla, že tě hledal nějaký chlap. Pak už jsem šel rovnou na policii. Naštěstí mě vzali vážně. Narazili na řidiče autobusu, který jim řekl o divné slečně na divném místě v divný čas.“

Radek podal Alici krabici papírových kapesníků.

„Ty fotky poslal ten tvůj šéf, že?“

Přikývla.

„Až se nasnídáš, půjdeme na toho dobytka podat trestní oznámení, už jsem se domluvil na místním oddělení.“

„Ale on řekl, že mě zažaluje z krádeže firemních peněz,“ vzlykla.

„A tys něco ukradla?“ zasmál se.

„Ne, ale on to udělal z mého počítače. Jak dokážu, že to na mě navlékl?“

„To už nech na policii lásko. Bude to oukej. Věř mi. Tohle mu neprojde.“

Alice si užívala Radkovo objetí, a to že je den, že vyšlo slunce a ona je naživu. Pomalu se uklidňovala.

„Až to vyřídíme na policii, pojedeme se podívat do záchrané stanice ano?“ zaprosila.

Zasmál se. „Na lišáčka, kterého jsi zachránila?“

„Ne, na lišáčka, který zachránil mě.“

Pro Lucii Křístkovou

Zadání: „Lusyanna byla obyčejně neobyčejná čarodějka, která se nějakým záhadným způsobem ocitla v daleké budoucnosti...“

LUSYANNA

Konec školního roku kastelán nesnášel. Historie chtivé turisty vystřídal povinné školní výlety a mládež, kterou víc, než historie zajímalo, na kterou středověkou zeď by se mohli nenápadně podepsat, nebo aspoň vyškrábat kosočtverec.

„Máte tu nákou bílou paní?“, zeptala se znuděně jedna ze studentek gymnázia a vyfoukla žvýkačkovou bublinu.

„Jistě že máme, i když není bílá, ale černá“, kývnul hlavou rád, že mládež zajímá aspoň něco. Nasměroval skupinu do sklepení, kde se nacházela výstava mučících nástrojů a začal vyprávět.

„Kdysi na tomto panství vládl velmi moudrý a prozíravý kníže. Podporoval vědu, umění a léčitelství. Věřil v magii a kouzla. Rozšiřoval svoje panství a budoval velkou obrannou armádu, která by jeho lid chránila. Jednoho dne se necítil dobře, a proto si zavolal bylinkářky z podhradí...“

„Čarodějnice...“ skočil mu do řeči jeden z drzých pubertáků. Třída se rozesmála.

„Klid! Radíme, nevyrušuj!“ zasáhla učitelka.

„Ano, v době, kdy se věřilo na různé čáry je tak mohli nazývat. My dnes víme, že to byly obyčejné lidové léčitelky,“ pokračoval kastelán.

„Jisté je, že jedna z těch žen knížete zákeřně ho zavraždila. Chytili ji a obvinili ze spojení s ďáblem. Prý to byla milenka samotného Lucifera a přijala i jeho jméno. Soudce ji odsoudil k smrti. Pohřbili ji zaživa. Od té doby tu straší a říká se, že se Černá Lucifera, jak se jí říká, jednoho dne vrátí.“

Najednou zhaslo světlo a nad hlavami se jim rozlehl kvílivý vriskot. Holky začaly ječet.

„Radíme, okamžitě přestaň blbnout a rozsvít!“ přehlušila kravál učitelka.

Kastelán vytáhl z kapsy baterku. V kuželu světla se objevil rozesmátý Radim houpající se na natahovacím žebříku.

O pět let později se student dějin literatury na filozofické fakultě Karlovy univerzity Radim Vlček plazil v teplákách pod svou postelí a v duchu si nadával, že mámě skočil na tak průhledný trik. Nalákala ho na víkend z koleje domů na jahodové knedlíky, ale už mu neprozradila, že se chystá vymalovat byt, a že od něj očekává, že si vyklidí pokoj. Marně se bránil, že musí pracovat na své ročníkové práci.

„Dopoledne to vyklidiš a po obědě si můžeš psát,“ rozhodla rázně. „Jaké máš vůbec téma?“

„Lidové pověsti a báje versus realita a literární zpracování,“ zavrčel.

„To je snadné. To ti moc času nezabere. Napiš o Karkulce, a že se lidi báli do lesa, aby je nesežral vlk.“ Radim obrátil oči ke stropu.

„Nech si ty ksichty! To že jsi vysokoškolák neznamena, že ti nemůžu nějakou šoupnout. A pohni! Za chvíli je oběd!“

Zaprášená krabice, kterou právě vytahoval se rozpadla a papíry v ní naskládané se vysypaly na zem. Radim tiše zaklel a zvedl ten nahoře. Začetl se do něj. Referát z gymplu. No jasně. Dostal ho tenkrát od třídní za trest, že se na exkurzi na hradě choval „jako orangutan“. No jo, to byla ta pověst o čarodějnici. Radim se zamyšleně kousl do rtu.

„To je vážně všechno pro mě?“ divil se kastelán, když před něj hostinský postavil obrovský talíř s pečeným kolenem, tuplák piva a dvojitého panáka kubánského rumu.

„Chci se vás zeptat na všechno, co víte o té odsouzené čarodějnici, a kde jste k těm informacím přišel. Je to nějak doložený příběh, nebo jste si tu pohádku vymyslel pro turisty?“ zeptal se Radim.

„Nic jsem si nevymyslel. O Lucifeře se píše i ve staré městské kronice. Sám jsem si to o ní četl, když jsem tady na hradě před třiceti lety začínal jako průvodce,“ pozvedl obočí kastelán a rychle se chopil krýglu, než si to mladík rozmyslí.

Radim seděl ve studovně městského archivu a nespokojeně krčil čelo, až si ho všimla archivářka.

„Copak? Nenašel jste, co potřebujete?“

„Právě, že našel. Jenže je toho málo. Kronikář zapsal jen místní drby a dohady. Potřeboval bych něco věrohodnějšího.“

Archivářka nakoukla Radimovi přes rameno.

„Píše se tu, že kvůli vyšetřování toho výbuchu a požáru přijel zemský soudce Jakub Marek z Boleslavi a Loudic. To znamená, že se z toho procesu musel zhotovit zápis. Byrokracie vládla

už tenkrát. Pokud ten zápis ještě existuje, najdete ho ve státním archivu, jestli vás k němu pustí. Tyhle staré dokumenty jsou velmi vzácné a hlavně křehké.“

Radimovi přálo štěstí. K originálu soudního zápisu se nedostal, ale po sáhodlouhém dopisování, dokládání a posílání poplatků mu konečně přistál v emailové schránce digitální záznam procesů, které vedl zemský sudí Jakub Marek. Překvapivě jich nebylo mnoho. Jakub Marek se zaměřoval převážně na procesy vysoce postavených šlechticů. Už za půl hodiny našel to, co hledal. Přelétl očima výsledky svědků.

...Panna Lusyanna, sirota, schovanka místní porodní báby, byla pro svou znalost v bylinách, léčitelství a zařikávání povolána spolu s dalšími léčitelkami ke knížeti Bořicovi, kterýžto se roznemohl. Ozdravný rituál probíhal v hodovní síni. Nikdo ze sloužících neměl dovnitř přístup. Náhle se ozvala mohutná rána. Dveře sálu byly vyraženy z pantů. Uvnitř plál oheň. Kniže a šest žen zemřelo při požáru. Jedinou pannu Lusyannu služebnictvo našlo živou, zdravou a ohněm nedotčenou. Syn knížete pojal podezření, že se jedná o čarodějnici vládnoucí temnými silami. Nechal ji uvěznit a povolal soudce.

Obžalovaná vypověděla, že byla pozvána na hrad. Nepopírá, že je čarodějnice. Uvádí, že se po uzamčení sálu dozvěděla, že nejde o léčení, ale o rituál, během něhož mělo dojít k otevření jakési brány pro Ďáblovo vojsko. Dále vypověděla, že úmyslně přerušila rituál. Jak došlo k požáru si nevybavuje. Nedokázala vysvětlit, proč ona sama zůstala ušetřena.

Protože vinu nepopírá a není pochyb, že křivé obvinění bohabojného a spravedlivého pana Bořice si hanebně vymyslela, je odsouzena k smrti. Jelikož jí plameny neškodí, bude pohřbena zaživa, a to přímo pod podlahu hradní kaple, kde již Boží moc dohlédne, aby více neškodila...

O týden později stál Radim opět v hloučku turistů na hradním nádvoří. Kastelán ho poznal a přátelsky se na něj usmál. Měl rád mladé studenty zajímající se o historii. Prohlídka hradu pokračovala jako vždy. V kapli Radim kastelána oslovil.

„Chtěl bych se zeptat, kde byla pohřbena ta čarodějnice z legendy. V archivu jsem se dočetl, že v hradní kapli, ale tato kaple byla podle záznamů vybudována mnohem později a podle zprávy z archeologického průzkumu tu žádné hroby pod podlahou nejsou.“

„Máte pravdu mladý muži. Toto není původní kaple. Noví majitelé hradu se po smrti syna zavražděného knížete nechtěli modlit v místech, kde ležely kosti čarodějnice a nechali vysvětit tuto novou kapli. Původní pak využívali jako sklep. V současné době je částečně zasypaná a není přístupná pro turisty.“

Radim se však s touto odpovědí nespokojil a po skončení prohlídky si na kastelána počkal.

„Četl jsem archeologickou zprávu celou a podle ní není nikdo pohřbený ani ve sklepe. Prý sice našli v podlaze dutinu odpovídající rozměrům hrobu, ale úplně prázdnou.“

Kastelán pokýval hlavou. „Ano, to je pravda, ale nechci návštěvníkům hradu kazit iluze.“

„Mohl bych se do toho sklepa podívat?“ zeptal se Radim.

„No, mám teď dvě hodiny přestávku, když mě za to pozvete na oběd...“ mrknul průvodce.

„Tak tady to je.“ Kastelán odemkl mříž a prošel krátkou svažující se chodbou do nahrubo vyzděné místnosti. Bývalou kapli by v ní poznal už jen profesionál.

„Tady je ten prázdný hrob. Původně byl zakrytý tou kamennou deskou, co stojí u zdi, ale výzkum ještě není dokončen, proto ho zakryli nouzově jen fošnou, aby tam nikdo nespádl.“ Kastelán zvedl dřevěnou desku a zaklel. „Co je to za blbý vtip? To jste se na mě domluvili s hospodským že?“

Radim nakoukl kastelánovi přes rameno. V hrobě ležela dřevěná, hrubě opracovaná rakev ještě vonící pryskyřicí a omotaná řetězem, jako by se někdo bál, že z ní nebožtík uteče. I Radim si pomyslel, že je to hloupý vtip, ale netušil, kdo v tom může mít prsty. Se svým výzkumem se nikomu nesvěřoval. Klekl si a začal rozmotávat řetěz. Za chvíli se mu podařilo uvolnit víko. Nadzvedl ho a odsunul stranou. V rakvi ležela mladá černošská dívka v jednoduchých hnědých šatech košilového střihu. Vypadala, že spí, ale nedýchala. Kastelán udělal krok zpátky a chytil se za srdce. Radim natáhl ruku a opatrně se dotkl dívčina krku. Snažil se nahmatat tep. Jeho dotek zapůsobil jako elektrický výboj. Dívka se prudce sípavě nadechla a otevřela oči. Kastelán zasténal a omdlel. Dívka chvíli mrkala očima, aby si zvykla na světlo elektrické žárovky u stropu. Natáhla ruku. „Musím hned ven.“ Radim ji zachytil a pomohl jí vstát. Podklesávaly jí nohy a trochu se kymácela. Posadila se na dřevěný trám a pátravě si Radima prohlížela. Mlčel. Nechtěl se ztrapnit, že někomu naletěl na nějaký aprílový vtip, dokud nebude vědět o co jde.

„Ty jsi Rádce?“ zeptala se.

„Jmenuju se Radim,“ odpověděl odtažitě. „A ty jsi určitě čarodějnice Lucifera, že?“ dodal a sklonil se nad kastelánem, aby ho zkontroloval. Dívka ho předběhla. Klekla si k němu a opatrně ho prohmatala a prohlédla.

„Nic mu není. Probudí se až přijde čas. Neboj se o něj. Jmenuju se Lusyanna.“

„Čarodějnice ze středověku jo? A mluvíš takhle? Špatně sis to číslo nacvičila,“ ušklíbl se Radim. Měl vztek, že pořád nepochopil účel a podstatu téhle hry.

„Nerozuměl bys mi. Já se učím řeč rychleji než ty,“ odpověděla klidně dívka.

„Můj Průvodce pro nás zastavil čas, abych ti mohla všechno vysvětlit. Říkal, že budeš zmatený,“ dodala.

„Já?!“ ohradil se uraženě Radim.

„Byl jsi vybrán, stejně jako kdysi já, abys chránil svět. Jaký je rok? 2024 po Kristu?“ zeptala se.

„Ne, teprve 2023,“ opravil ji.

Kývla hlavou a pokračovala. „Přesně před 599 lety mě zavolal pán tohoto kraje, že je nemocný. Měla jsem pověst dobré léčitelky. Na hradě jsem se dozvěděla, že nejde o léčení. Spolu s šesti dalšími čarodějkami jsme měly vytvořit magickou bránu, jíž mělo vstoupit vojsko démonů věrné knížeti. Nelíbilo se mi to. Během procesu otevírání brány jsem spatřila podivnou bytost. Považovala jsem ji za anděla, představil se mi jako Průvodce. Přenesl mě v čase o šest set let dopředu. Ukázal mi spálenou a mrtvou zemi bez vzduchu, vody, rostlin, zvířat a lidí. Všude jen chlad, smrt a zmar. Řekl mi, že toto se stane, pokud armáda z jiného světa vstoupí do toho našeho. Potom jsem se zase probrala v sále. Uprostřed se mezitím otevřel podivný tunel olemovaný hvězdami a plameny. V jeho ústí se objevil Ďábel. Byl vyšší než nejvyšší člověk. Měl šedou kůži, protáhlou hlavu a velké černé oči bez bělma. Přerušila jsem spojení s ostatními, rozeběhla jsem se a vrazila do pánových zad tak silně, až spadl do tunelu a srazil Ďábla s sebou. Pak se objevil silný záblesk a já jsem omdlela. Když jsem se vzbudila, dozvěděla jsem se, že všichni v sále zahynuli. Přiznala jsem, že je to má vina a vysvětlovala proč jsem to udělala, ale nevěřili mi. Báli se mě. Nechali mě pohřbít za živa. Křičela jsem a bránila se, málem jsem zešilela, když mě do té rakve zavírali. Pak jsem usnula. Ve spánku jsem se ocitla v jiném světě. Mluvila jsem s Průvodcem. Učil mě. Říkal, že můj úkol ještě neskončil, že se musím vrátit, až bude Země znovu ohrožena. Řekl, že pro mě přijde Rádce, který mě bude učit a já mám zase učit jeho. Máme spolu čekat, až přijde čas.“ Odmlčela se a zadívala se Radimovi upřeně do očí.

„A to ti mám věřit?“ zavrčel Radim.

„Průvodce věděl, že mě hledáš a že jsi četl staré soudní zápisy. Řekl, že o mně víš.“

„Jo četl. Obvinili tě ze lži a vraždy. Proč bych ti měl věřit zrovna já?“ řekl vzpurně Radim, ale v duchu už věděl, že jí věří. Cítil se bláznivě, ale věřil jí.

„Protože jsi Rádce, který je předurčen stejně jako já. Ty víš, že nelžu.“

„A co když je právě ten tvůj Průvodce Ďábel a ty jsi mu naletěla?“

„Není. To už by tento svět nežil. Bráníš se uvěřit. Chápu tě. Měla jsem to také tak.“

„Ale já nejsem žádný Rádce, jsem jen Radim, to je obyčejné jméno. Nemám s čím radit. Teprve studuju. Neumím nic, co by zachraňovalo světy. Studuju obyčejnou historii a literaturu. Chápeš to? Pohádky!“ skočil jí do řeči.

„Jsi Rádce. To jméno není náhoda. Navíc máš stejné znamení jako já.“ Odkryla si rameno a ukázala mu červenou jizvu ve tvaru šestiúhelníku.

„Nic takového nemám,“ odsekl Radim, vyhrnul si rukáv trička, aby jí to dokázal a ztuhl. Pokusil se obrazec setřít nasliněným palcem, nešlo to. Na rameni se mu červenala jizva, přesně taková, jako Lusyannina. Znejistěl.

„Jak mám uvěřit tomu, že jsi čarodějka? Každé malé dítě ví, že kouzla neexistují, že to jsou jen chytré triky.“

Lusyanna se rozhlédla a zvedla ze země suchý a polámaný klacík. Sevřela jeden jeho konec v dlani a zavřela oči. Větvička se před Radimovými očima změnila z šedé na hnědou, vyrazily na ní výhonky a poupata, která se vzápětí otevřela v podobě zelených lístků a bílých květů. Dívka otevřela oči a větvičku mu podala.

„Takový chytrý trik,“ pokrčila rameny.

Radim si větvičku šokovaně prohlížel. Voněla.

„Ta rakev... Pohřbili tě před šesti sty lety. Je nová. Před měsícem tu ještě nebyla. Jak tohle vysvětlíš?“

„Kdybych tu ležela celou dobu, byla bych mrtvá, to dá rozum. Průvodce mě přesunul jinam, mimo čas. Vypadám snad na šest set devatenáct let?“ zeptala se.

„Naštěstí ne, vypadáš moc dobře,“ pokrčil rameny.

Usmála se. „Díky.“

„Co mám tedy dělat?“ zeptal se odevzdaně.

„Naučíš mě žít ve tvém světě. Do svého se vrátit nemůžu. Hodně mě naučil Průvodce, ale jen teorii. A já budu učit tebe.“

„Co, čarovat?“ zasmál se.

Kývla vážně hlavou. „Musíme se oba naučit co nejvíc, abychom byli připraveni, až se objeví šedý Ďábel a jeho armáda.“

Radim se podrbal na hlavě. „Jestli zvládneme papíry, nějaký Ďábel nás už nerozhodí.“

„Jaké papíry?“ pokrčila čelo.

„Je ti šest set devatenáct, nebo tak nějak že? Budeš potřebovat rodný list, občanský průkaz, očkovací průkaz, zdravotní a sociální pojištění, trvalé bydliště a práci,“ vypočítával Radim na prstech. „Zavolej tomu svému Průvodci ať zase rozeběhne čas, protože nemáme čas.“

Dívka se usmála. „Jsem ráda, že jsi Rádce zrovna ty. Jsi moc milý. Bála jsem se, že budeš nějaký starý přemoudřelý dědek. Vypadáš jako obyčejný ogar od nás z dědiny.“

„Jo, taky nevypadáš na čarodějnici z perníkové chaloupky. Pust' už ten čas.“

Mlčky ukázala na otevřený hrob. Dřevěná rakev se začala sesychat, jako ve zrychleném filmu, zešedla, popraskala a rozpadla se na třísky a prach, stejně tak se řetěz pokryl rží a postupně se změnil v kupičky načervenalého prachu. Radim se rychle podíval zpátky na

Lusyannu. Oddechl si. Zůstala stejná. Černovlasá dívka ne víc než dvacet let stará. Široce se na něj usmívala. Líbila se mu, dokonce moc.

„Kolik času máme do toho zachraňování světa?“

Pokrčila rameny. „Nevím, možná několik let. Průvodce se nám ozve včas. Nebudeme na to sami.“

Kastelán něco zabručel, otevřel oči, posadil se a zmateně se rozhlédl.

„Omlouvám se mládeži. Nějak se mi zatočila hlava. Chtělo by to panáka. Víc už tady nevidíte. Půjdeme na ten slíbený oběd a já vám povyprávím, co jen budete chtít. Studenty historie mám rád. Mládí vpřed.“ Choval se, jako by ho přítomnost dívky vůbec nepřekvapila, jako by s nimi byla celou dobu.

Mladá černovlasá průvodkyně v květovaných šatech čekala, až si celá třída nazuje papuče. Mrkla v rychlosti na mobil na novou sms.

„Dobré ráno Lucy, jak to jde? Máma volala, že tě mám v neděli přivést na oběd. Doufám, že máš ráda meruňkové knedlíky.“

„Máte tu strašidla?“ doklouzal před průvodkyni rozčuchaný chlapec s pihami na nose.

„Možná,“ usmála se a začala.

„Lusyanna byla obyčejně neobyčejná čarodějka, která se nějakým záhadným způsobem ocitla v daleké budoucnosti...“

Pro Ivu Grafnetrovou

Zadání: „Bylo krásné srpnové odpoledne na Valdštejnském náměstí, když mne oslovil a pozval do domu U tří růží...“

ŠAMAN OD TŘÍ RŮŽÍ

Dneska je osmého srpna a já slavím svoje třetí narozeniny, nebo spíš probuzeniny. Kolik je mi doopravdy nevím. Podle doktorů asi dvacet. Jmenuju se Marie – snad. Jak je možné, že to nevím? Doktoři to pojmenovali amnézie. Prvního půl roku mi říkali, že je to po úrazu hlavy běžné a že se mi paměť vrátí. Poslední rok už NIC neslibují a jen krčí rameny.

Co se vlastně stalo? V noci se mi pořád opakuje jeden sen. V tom snu se vracím domů z trhu s penězi, zbývá mi předat cestou poslední zakázku. Tlačím před sebou skoro prázdný vozík. Stmívá se. Cestu mi zastoupí dva muži. Jeden drží nůž, druhý mě chytá za ruce. Chtějí moje peníze. Mám hrozný strach a začnu křičet. Uhodí mě. Padám a cítím silnou bolest hlavy. Pak se vždycky vzbudím zpocená a vyděšená.

Našli mě v jedné malé uličce za kostelem svatého Tomáše s vážným úrazem hlavy, krvácením do mozku a pohmožděninami na ruku. Bohužel v těchto místech se zrovna rozbila kamera. Měla jsem prý na sobě středověký kostým. Ten den probíhaly na Kampě historické hrnčířské trhy. Policie do záznamu napsala, že jsem se patrně účastnila této akce a po skončení mě někdo přepadl a poranil. První problém je, že jsem při úrazu ztratila paměť a druhý je, že mě nikdo nehledá a nikomu nechybím. Nevím, kdo a odkud jsem, kdo jsou moji rodiče nebo přátelé. Nevzpomínám si na nic ze života před tím. Všechna policejní pátrání vyšla naprázdno. Ani podle fotky zveřejněné v televizi mě nikdo nepoznal. První rok jsem se musela učit mluvit, chodit, číst i psát. Začali mi říkat Marie. To je jméno, které si myslím, že ke mně opravdu patří. Příjmení mi vymysleli – prý dočasně, než si vzpomenu. Dostala jsem občanský průkaz na jméno Marie Nováková. Dokonce mě napřed pokládali za turistku z Polska. Prý jsem po probuzení mluvila polsky, ale přivolaný tlumočník, řekl, že to není polština, ale spíš nějaká starší verze češtiny. Policie zaměřila svoje pátrání mezi studenty historie a slovanských jazyků, ale ani tam mě nikdo neznal a nikdo jim nechyběl. První rok jsem trávila v nemocnici a léčebně pro dlouhodobě nemocné. Potom mě převezli do psychiatrické léčebny. Tam jsem zjistila, že mě baví práce s pěstováním léčivých bylinek a že o nich dokonce opravdu hodně vím. Líbily se mi

i práce v keramické dílně. Určitě jsem už někdy něco takového dělala. Před rokem mi sehnala sociální pracovnice ubytování a práci v květinářství v centru Prahy.

Bydlím v jednom pronajatém bytě spolu se dvěma studentkami. Ivana studuje historii a archeologii a Karolína architekturu. Jsou moc milé a je mi s nimi dobře, ale pořád musím myslet na to, co je se mnou špatně, že nikomu nechybím.

Jednou jsem zase křičela ze spaní nahlas kvůli tomu snu. Ivana se probudila a ptala se co se děje. Poslechla si moje vyprávění a hned příští týden mě vzala s sebou na první lekci karate. Moc mě to baví. Trénuju třikrát týdně a učitel mě chválí. V zimě jsem se účastnila turnaje nováčků a umístila jsem se na šestém místě ze čtyřiceti bojovnic. Od toho dne se noční můra o přepadení nevrátila.

Zvonění mobilu mě vrátilo zpátky ze vzpomínek do současnosti. Volá Ivana.

„Maru, jsi doma?“

„Ano, dneska mám volno. Co se děje?“

„Prosím tě, mohla bys mi donést foťák? Mám ho v pokoji ve skříni na horní polici.“

„Dobře, kam ti ho mám donést?“

„Jsem na Valdštejnském náměstí. Prasklo nějaké potrubí s vodou a propadla se tu dlažba. Když to přijeli spravit, našli tady nějaké zasypané sklepy. Náš profesor nás sem hned vzal, ať si prý vyzkoušíme pohotovostní bleskovou archeologii v praxi.“

Zatajil se mi dech. Valdštejnské náměstí je jen kousek od místa, kde mě našli. Už jsem tam od té doby, co mě propustili z léčebny byla několikrát. Doufala jsem, že si na něco vzpomenu, ale nepomohlo to. Jen mě to víc znepokojilo. Pokaždé jsem totiž v okolí náměstí potkala stejného člověka. Vysoký štíhlý muž s prosedivělými vlasy, celý oblečený v černém a na hlavě klobouk jaký nosí umělci. Když jsem ho potkala už potřetí, dostala jsem paranoidní pocit, že mě sleduje. Zná mě snad? Není to dokonce on, kdo mě tenkrát přepadl?

Našla jsem fotoaparát podle instrukcí. Sedla na tramvaj a jela na Malostranské náměstí. Tramvají jezdím nerada, ale pořád lepší než metro. V metru si připadám, jako v hrobce a pokaždé čekám, že vlak v tunelu odbočí na kolej vedoucí do pekla. Nejradši bych šla pěšky, ale Iva potřebuje foťák určitě co nejdřív.

Našla jsem ji a její spolužáky až po kotníky ponořené ve výkopu v bahně. Předala jsem Ivě foťák a zůstala zvědavě stát na okraji jámy. Na velkém prostěradle tu ležela pěkná řádka pokladů. Někaké staré střepy, kusy hliněného nádobí, pár mincí, a dokonce jedna neporušená hliněná láhev. Vzala jsem ji opatrně do ruky. Hrdlo měla zapečetěné voskem. Na dně láhve jsem našla hrnčířskou značku, vypadala jako malý ptáček s roztaženými křídly. Udělalo se mi zle.

„Tu jsem našla já,“ hlásila hrdě Ivana, když si všimla, co držím v ruce. „Pan profesor dovolil, že si ji zítra smím v laboratoři sama otevřít... Co je ti?“ dodala znepokojeně, když se na mě podívala.

„Tu láhev dělal Matěj,“ zachraptěla jsem.

„Jaký Matěj?“ vykulila Iva oči.

„Hrnčíř Matěj, má tu svou značku.“

„Ty se vyznáš ve staré keramice? To jsi nikdy neřekla. Poslyš, jsi hrozně bledá. Nejsi těhotná?“

„Matěj je můj muž,“ zašeptala jsem ztěžka.

Iviny oči se rozšířily. Určitě si myslela, že jsem se zbláznila definitivně.

„Poslyš, tady za rohem je vinárna. Jmenuje se U Fífy nebo tak nějak. Běž si tam sednout, dej si na mě kafe a panáka a počkej tam. Já si tě za hodinku vyzvednu. Jo?“

Kývla jsem, položila láhev opatrně zpátky na prostěradlo a vydala se pomalým krokem přes náměstí. Nohy jsem měla náhle těžké jako kamenné sochy na Karlově mostě. Kamenné sochy, které tam tenkrát, když jsem přes něj chodila za Matějem ještě nebyly. Potřebovala jsem si zalézt někam do ticha a přemýšlet kde končí realita a začíná šílenství. Poznání že jsem mnohem víc ztracená a opuštěná, než jsem si myslela, mě hrozilo rozdrtit. Slunce zářilo a hřálo jako výsměch mojí situaci. Šla jsem se skloněnou hlavou a snažila se nebrečet. Málem jsem do něj vrazila. Černá košile, černé kalhoty a nezbytný černý klobouk. Stál uprostřed chodníku a vážně se mi díval do očí. Neuhnul, musela jsem zastavit. Až teď jsem ho poznala. Měl jiné šaty a jiné boty, ale byl to on.

„Vy jste ten alchymista z domu U Tří růží, co si u mě koupil na trhu hrnec na mléko, mísu a džbán,“ vydechla jsem.

Usmál se: „Ano, a už 440 let čekám, až mi je dovezeš, jak jsme se domluvili, Marie Hrnčířova.“

Ted' už jsem slzy nedokázala zadržet. „Co se stalo? Proč jsem tady? Kdo jste a kde je můj muž?“ Kolemjdoucí skupinka turistů se po nás začala zvědavě ohlížet. Objal mě kolem ramen. Ten dotyk ve mně vyvolal pocit důvěry a bezpečí.

„Poslední roky mi přátelé říkají Šamane. Pojď Marie. Všechno ti vysvětlím a pomůžu ti dostat se konečně domů. Vzal mě jemně za paži a vedl mě k domu U Tří růží. „Bydlím pořád na stejné adrese. Jsem konzerva,“ zasmál se.

Seděla jsem u stolu ve skromně zařízené staromládenecké kuchyni a Šaman mi naléval už druhý hrnek třezalkového odvaru.

„Je to moje chyba. Omlouvám se. Čekal jsem na tebe, až mi dovezeš zboží, jak jsme se domluvili. Díky tomu jsem viděl, jak tě ti lapkové přepadli. Chtěl jsem ti pomoci, ale byl jsem v té době, řekněme méně zkušený a nedopatřením jsem tě přenesl časovou trhlinou sem. Nakonec se to ukázalo jako dobrá chyba, protože ve tvé době by si s tvým poraněním neporadili. Vypravil jsem se za tebou, čekal a doufal, že se ti vrátí paměť, protože bez toho by byl tvůj návrat domů nemožný.“

„Vrátím se domů? K Matějovi? Jde to? Co dělá? Stýská se mu po mně?“

Mávnul rukou, aby zastavil příval mých otázek. „Vrátím tě tam, kde jsi se ztratila, takže tvůj muž si vůbec nestačí všimnout, že jsi někde byla.“

Strávila jsem s Šamanem celé odpoledne a večer. Venku se setmělo. Šaman mě vyvedl ven. Horká srpnová noc voněla květinami z blízkých zahrad a nedalekou řekou. Došly jsme ke kostelu.

„Vrátím tě zpátky. Buď opatrná, ti lapkové tam jsou pořád.“

„Uvidíme se ještě?“ zeptala jsem se.

Mrknul na mě: „Nepochybně, vždyť čekám na ten džbánek.“ Položil mi ruce na ramena. „Zavři oči. Uvolni se a počítej do deseti.“

Zatočila se mi hlava. Vzduch se změnil. Vůni květin přebil pach města bez složitého systému kanalizační sítě. Nikdy mě nenapadlo, že můžu být z něčeho takového šťastná. Otevřela jsem oči. Silueta kostela se také změnila. Štíhlá vysoká věž zmizela a místo ní tu stál jiný kostel. Maně jsem si vzpomněla na svou spolubydlící Karolínu – ona by řekla, že je to kostel v románském slohu.

Přede mnou stál můj vozík a ze stínu kostelní zdi se vyhouply dvě postavy.

„Hej ty, vyndej z kapsáře měďáky a nic se ti nestane!“ Ve zlodějově ruce se zaleskl nůž.

Tentokrát jsem se nelekla. „Tak si pro ně pojď.“ Vykopla jsem mu nůž z ruky a vrazila prsty do obličeje. Nejspíš jsem se trefila do oka. Vykřikl bolestí, zakryl si tvář, udělal krok zpátky, zakopl a spadl na zem. „Zabij tu děvku!“ vykřikl na svého kumpána. Ten nerozhodně zaváhal. Toho jsem využila a kopla ho mezi nohy. Se sténáním se zhroutil. Ze tmy se ozvaly rychlé kroky. Bleskově jsem se otočila, připravená na další útok. Mužská postava v černém plášti. „Šamane,“ s úlevou jsem se usmála.

„Dobrá práce Marie. Ponocný a jeho pomocník už jsou na cestě. Za dopadení těchhle dvou je vypsána odměna.“

Matěje jsem potkala notný kus od našeho domku. Šel mi naproti. Skočila jsem mu kolem krku a štěstím jsem nemohla ani promluvit.

„Zatraceně Marie, kde jsi byla tak dlouho? Měl jsem o tebe hrozný strach.“

Pustil mě a s údivem se díval na moji květovanou sukni, bílé tenisky a tričko se slonem.

„Proboha, co to máš na sobě? Vypadáš jak masopustní maškara.“

Smála jsem se, a přitom mi tekly slzy. Znovu jsem ho objala. „Matěji, já tě strašně moc miluju a moc se mi po tobě stýskalo.“

Tvářil se čím dál tím starostlivěji. „Já tě taky miluju, ale proč vyvádíš, jako kdybys mě neviděla celý rok?“

„Tři roky,“ opravila jsem ho tiše. „Pojď domů, bude to dlouhé vyprávění.“

Vyprávěla jsem skoro celou noc. Poslouchal mě, ale nejdůležitější bylo, že mi věřil. Ani jednou nenaznačil, že lžu, nebo že jsem se zbláznila. Když jsem skončila, naklonil se ke mně, rozhrnul mi vlasy a prohlížel si jizvu, která mi zůstala po operaci hlavy.

„Vypadáš opravdu jinak než ráno. Máš delší vlasy a jasnější oči. Dům U Tří růží - to je ten, co se teď přestavuje?“

Kývla jsem. „Ano, je to tam kolem celé rozkopané a na domě je lešení.“

„Zítra zajdeme za tím tvým Šamanem. Chci mu poděkovat, že mi tě zachránil.“

Chytla jsem ho vděčně za ruku. Přitáhl si mě k sobě a políbil mě. „Nikommu jinému o tom, co jsi zažila nevyprávěj ano?“

„Slibuji. Už mi to říkal i Šaman. Nechci skončit jako bláznivá baba, nebo čarodějnice. A teď už pojď spát. Byl to dlouhý den.“

Milovali jsme se vášnivěji než o svatební noci.

„I kdybych měl nějaké pochybnosti, tohle by mě přesvědčilo, že jsi to opravdu ty.“ Hladil mě po zpocených zádech. Už jsem skoro usínala, když zamumlal: „Tu tramvaj bych chtěl vidět.“

Druhý den, jsem si od vaření oběda odběhla za Matějem do dílny. Na stole stálo několik čerstvě vypálených hliněných lahví. Něco mě napadlo. „Matěji, mohla bych si jednu z těch lahví vzít?“

„Ty můžeš cokoliv lásko,“ usmál se.

„A nevíš, kdo ze sousedů by mohl mít na prodej kousek pergamenu a inkoust?“

Zarazil se. „Příště tě už na trh samotnou nepustím, nebo se mi vrátíš v papežském hávu a budeš mluvit latinsky.“

Iva si dělala starosti. Marie ve vinárně nečekala a ani se nevrátila celou noc domů. Rozhodla se, že jestli se neobjeví ani dneska, nahlásí to na policii...

„Soustředte se prosím na práci, kolegyně,“ napomenul ji profesor.

Sklopila oči k předmětu na stole. Opatrně otáčela v rukou zapečetěnou lahev. Napřed ji vyfotila ze všech stran a potom opatrně odstranila téměř zkamenělý vosk. Konečně povolil. Iva vytáhla zátku a vysypala obsah lahve na podložku. Vyfotila svitek zažloutlého pergamenu a opatrně ho rozvinula. Překvapeně zamrkala. Očekávala nějaké staré gotické písmo, ale místo něj spatřila běžné moderní hůlkové. Další překvapení: text byl v češtině.

Zdravím tě má přítelkyně Ivo, neměj o mě starost. Jsem v pořádku, vrátila jsem se domů. Chci, abys věděla, co se stalo. Potkala jsem Šamana. Bylo krásné srpnové odpoledne na Valdštejnském náměstí, když mne oslovil a pozval do domu U tří růží...

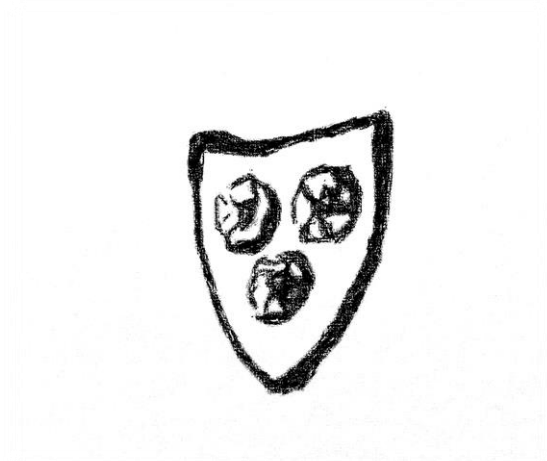
Iva četla dál a ruce se jí třásly...

... pozdravuj ode mě Šamana tam u vás. Pová ti víc.

Bůh s tebou.

Tvá vděčná přítelkyně Marie.

V srpnu L.P. 1584 v Královském městě Pražském

Pro Jiřího Šťastného

Zadání: „Krokodýl na něj vycenil zuby v ještěřím úsměvu a řekl: Půjdem si hrát?“

KROKODÝLÍ HRA

Když vstoupil do kanceláře, zastihl tam nejen svou kolegyni, ale i holky z okolních dvou kanceláří. Stály kolem Alenina stolu a nad něčím se tam rozplývaly.

„Co se děje?“ zarazil se.

„Podívej se Přemku, co přivezl Aleně manžel z Paříže.“

Nakoukl přes hlavy dam a v otevřené krabici zahlédl podivně flekaté hnědé lodičky na vysokém podpatku a kabelku.

„Hm, no a?“ nechápal.

„Ty jsi ale ignorant,“ usadila ho Žaneta. „To je z pravé krokodýlí kůže! Víš kolik to stálo?“

Pokrčil rameny. „Nevím. Proč musí ještě pořád umírat zvířata, kvůli takovým blbostem. Vždyť ani nejsou hezké.“

To neměl říkat. Kolegyně se na něj sesypaly jako vosy. „Zelený sluníčkář“ a „spasitel němých tváří“ byly ty nejmírnější tituly, kterými ho obdařily. Utekl před nimi do místnosti s panáčkem.

V polední pauze využil klidu, když Alena odešla do kantýny. Uvařil si kávu a natáhl nohy na vedlejší židli. Vyrušilo ho zaklepání na dveře.

„Dále!“

Klepání pokračovalo. Neochotně se zvedl a otevřel. Zvenčí na dveřích seděl papoušek a kloval do nich. To bylo ale to nejméně podivné. Za dveřmi totiž nebyla nudná chodba kancelářské budovy, ale džungle. Jako by se ocitl v tropickém skleníku, jenže bez pěšinek vysypaných pískem. Hustý porost zelených rostlin a pestrých květů všech barev pokrýval vše kolem. Z listů kapala voda a Přemka ovanul těžký a horký vzduch přesycený párou. Polekaně couvl zpátky, ale jeho kancelář zmizela. Šlápl do prázdna a spadl po zádech do bahnitého jezírka porostlého obrovskými lekníny. Na břehu zůstalo stát torzo dveří. Papoušek odlétl a kolem rámu se právě omotával obrovský zelený had. Nad hlavou se mu na liáně s vřeštěním zhoupala nějaká opice. Začal se plácet ve vodě. Bahno mu znemožňovalo se postavit a vyšplhat zpátky na břeh. Mezi vodním rostlinstvem se něco blížilo. To něco vypadalo jako kmen stromu. Vyděšeně

zaječel. Tvor doplul až k němu a vynořil hlavu nad hladinu. Přemek zíral na ohromné čelisti. Krokodýl na něj vycenil zuby v ještěřím úsměvu a řekl: „Půjdeme si hrát?“

Prásk!

Přemek seděl na podlaze své kanceláře a celý se klepal. „Doprčic, to byl ale blbý sen. Ještě že se vzbudil dřív, než se Alena vrátila z oběda. Neochotně se zvedal z koberce. Naražená kostrč ho docela dost bolela. Asi spal jen chvíli. Na počítači se ani nestihla zamknout obrazovka. Na liště svítila ikona nového emailu.

Zpráva od šéfa: „Vážení kolegové, z ředitelství přišly volné vstupenky pro rodiny s dětmi do Krokodýlí zoo v Protivíně. Kdo máte zájem, stavte se u sekretářky.“

„To si ze mě dělají prdel, ne?“ vydechl nevěřicně.

Zazvonil telefon. Dita.

„Ahoj zlato, co se děje?“

„Prosím tě, volala máma. Máš se u ní stavit cestou domů. Má pro tebe nějaké věci po tátovi.“

„Já nic nechci.“

„Nedělej fóry. Buď rád, že už se z jeho smrti trochu oklepala a dává jeho věci pryč. Nediv se, že je nechce hodit do popelnice.“

„No jo, dobře.“

„A už jsi vybral nějakou deskovku pro Tomáše k narozeninám?“

„Ještě ne. Stavím se v obchodáku. Jo a nabízejí nám zdarma vstupenky do Krokodýlí zoo. Mám je vzít?“

„Jasně. Tomáš bude nadšený. Víš, jak tuhle havěť miluje.“

„Hm.“

Odpoledne koupil pro mámu kytičku a bonboniéru. Čokoládu zbožňovala. Uvařila mu kávu a obložila ho hromádkami tátových košil a triček. Rázně utnul její pokusy donutit ho, aby si všechno vyzkoušel.

„To je dobrý, mami. Bude mi to. Já si to roztrídím až doma.“

„Tak si zkus aspoň tohle tričko s límečkem. To měl táta na sobě jen jednou.“

Zadíval se na drobný obrázek vyšitý na prsou a zakuckal se.

„To je krokodýl?“

„Ano,“ řekla hrdě matka. „Je to značkové tričko Lacoste, koupila jsem ho tátovi k Vánocům.“

Nakonec se podvolil matčinu naléhání a tričko si oblékl, aby měla radost. Propocenou košili z práce hodil do batohu. Odcházel se dvěma narvanými taškami.

V obchodáku se na něj hned pověsil chlápek z ochranky s vysílačkou v ruce a zpovzdálí ho sledoval až do hračkářství.

Přemek zastavil u dlouhého regálu s deskovými hrami, které jeho desetiletý syn miloval. Přejížděl očima barevné krabice a hledal něco výjimečného. Až skoro na konci regálu se zarazil. Jasně žlutá krabice s vyobrazením pyramidy a s nápisem: „Boj o poklad Nilu“. Doplnující obrázek postavy egyptského boha s krokodýlí hlavou už ho nepřekvapil. Před očima se mu zase zjevila ještěří vidina ze snu a hlas, který říkal: „Půjdeme si hrát?“

Vzal do ruky krabici a pročítal si popis hry. Vypadala zajímavě a nápaditě.

„Oukej - vzdávám se, Krokodýlí bože, zahrajeme si, jen už mi dej prosím pokoj,“ zamumlal polohlasně sám pro sebe. Zaplatil u kasy a nechal si krabici strčit do papírové tašky, protože se už nikam nevešla. Litoval, že si zrovna dneska nechal do práce auto. Vmáčkl se do autobusu a přeťpěl čtyřicet minut kodrcání mezi vesnicemi v nacpaném voze. Domů dorazil akorát na večeri. Sotva si stihl umýt ruce a už ho manželka hnala ke stolu. Pak pomohl synovi s úkolem z matematiky a Dita se mezitím probírala ošacením, které poslala babička. Teprve hodně pozdě večer, když už Tomáš spal, si vzpomněla: „Koupil jsi Tomíkovi tu hru?“

„Jo.“

„A kam jsi ji dal?“

Zarazil se. Rozhlédl se po místnosti a neurčitě pokrčil rameny. „Ty sis ode mě brala tašky.“

„Tam žádná hra nebyla, jen oblečení,“ vrtěla hlavou Dita.

„Ne, ta hra byla v papírové tašce.“ Přemek se snažil vzpomenout, kde tašku viděl naposledy. „Já ji asi nechal v autobuse,“ plácl se do čela.

Dita zakroutila očima. „Ještě že ty narozeniny má až za týden.“

V sobotu ráno se dovolal na autobusový dispečink.

„Ne, bohužel, žádná taška s deskovou hrou se nenašla.“

„Zkus zavolat do toho hračkářství. V obchodáku mají otevřeno i v sobotu,“ napadlo Ditu.

Zkusil to.

„Jé, vy máte ale štěstí. Před půlhodinou volala nějaká paní, že včera našla v autobusu tašku z našeho obchodu. Nadiktuji vám její telefonní číslo...“

Dita zastihla Přemka u stolu s kusem papíru v ruce, jak si pro sebe něco mumlá.

„Co je? Našlo se to?“

„Jo, našla to nějaká paní Sobková. Mám si pro to přijet. Bydlí na samotě za Krupkou.“

„Skvělé. Proč se teda tak mračíš?“

„Ta ženská se jmenuje Sobková! Chápeš?“

„No a?“

„Sobková! Sobek je jméno egyptského boha. Má krokodýlí hlavu!“

Dita se zasmála. „Ty se bojíš, že má ta ženská krokodýlí hlavu a kousne tě?“

„Ta hra, kterou jsem koupil je o hledání pokladu krokodýlího boha! To není normální!“

Přemek vypadal, že je opravdu nervózní.

„Takové náhody se prostě stávají. Vždyť je to dost vtipné. Nebud' paranoidní! Kdyby to byla krokodýlí bohyně, jmenovala by se Sobeková a ne Sobková. Mám tam snad jet já?“

„Ne, já tam zajedu. Jen je na mě těch náhod za posledních čtyřicet hodin nějak moc.“

Přemek projížděl mezi vesnicemi a čerstvě zoranými poli. Listí na stromech začínalo pomalu zlátnout. Podle navigace měl projet ještě kousek lesem a pak odbočit na úzkou asfaltku vedoucí ke statku manželů Sobkových.

V rádiu dohrála nějaká unylá písnička a ozval se hlas moderátora:

„Krásné sobotní odpoledne vám přeje rádio Krokodýl. Pro ty, co si zapnuli přijímače teprve teď připomínám, že právě posloucháte rubriku ‚Písničky na přání‘. A už tu máme další telefonát, tentokrát od pana Přemysla Koutného...“

Přemek sebou trhnul. Přemysl Koutný se jmenoval jeho zesnulý otec.

„... jakou písničku a pro koho zahrajeme tentokrát a co chcete vzkázat pane Koutný?“

Z reproduktoru zazněl hlas. Přemek by přísahal, že je to jeho táta.

„Co je to sakra za blbý vtip?“ zaskřípal zubama.

„Dobrý den, chtěl bych nechat zahrát písničku ‚Přešli Jordán‘ pro mého syna a chtěl bych mu říct: Zastav! Okamžitě zastav Přemku! Teď hned!“

Přemek dupnul na brzdu. Gumy zahvízdaly. Snažil se zpomalit i zběsile bušící srdce. Jak to říkala lektorka na józe? Dýchat do čtverce! Raz-dva-tři-čtyři, raz-dva-tři-čtyři! Interiérem vozu se linul hlas Marty Kubišové a Přemek si připustil myšlenku, že se možná zbláznil. Sluneční paprsky, kterým se podařilo prorazit mezi větvemi a listy stromů vytvářely na vozovce zajímavé pohyblivé obrazce. Skoro jako by...

Přemek vyběhl z auta. Několik metrů před jeho vozem sedělo na silnici asi dvouleté batole a zvědavě ho pozorovalo. Kdyby nezastavil...

„Ahoj, co tady děláš?“ snažil se navázat kontakt.

„Ťapy ťapy ťapy,“ odvětilo batole přátelsky.

Přemek zvedl chlapce do náruče. „Jakpak se jmenuješ?“

„Jiřík Šobek.“

Přemek sáhnul do auta pro telefon a vytočil poslední volané číslo. Na druhé straně se ozval vyděšený ženský hlas hraničící s hysterií: „Promiňte teď nemůžu. Musím volat na policii. Ztratil se mi syn.“

„Nebojte se, nikam nevolejte. Váš syn je u mě. Našel jsem ho na silnici. Je v pořádku. Za chvíli jsme u vás.“

Přemek posadil batole do Tomášovy sedačky. Byla mu velká, ale na tu chvíli to musí stačit. Když zapínal pás, padl mu zrak na chlapcovo tričko. „Ty máš ale pěkné tričko. To je krokodýl?“ zeptal se.

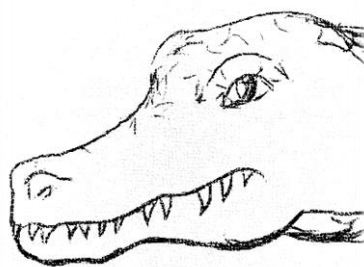
„Chňapík! Ťapy ťapy ťap,“ zazpíval místo odpovědi Jiřík a na dokreslení zamrskal nohama.

Přemek si matně vybavil písničku o malém krokodýlkovi na které kdysi ujížděl i jejich Tomášek.

„Sakra chlape, takového ochránce, jako máš ty, bych chtěl taky. Jedeme za maminkou a už žádné výlety, jo?“

Chlapec si strčil palec do pusy.

Přemek sedl za volant. Cítil úlevu. Nepochyboval o tom, že právě úspěšně dohrál krokodýlí hru do konce.

Pro Václava Regnera

Zadáni: „Jako lumíci vracející se na známá místa, i my se sem vracíme. Jako svazáci vznikali z pionýrů, tak zahrádkáři mají svůj počátek na udržování hrobů svých zesnulých příbuzných.“

Divoká růže a prodaný pradědeček

Zkušený psycholog sledující děti hrající si na pískovišti okamžitě rozpozná budoucí velikány v oboru stavební architektury, zahradní architektury, vodohospodářství, zemědělství a zoologie. Také pozná vrozený talent pro politiku, diplomacii a při troše štěstí pohlédne do očí budoucímu hrobařovi, nadějnému diktátorovi, či slavnému sériovému vrahovi.

Co mohl tenkrát poznat u mě? Jednou jsem ke svému velkému překvapení našla na pískovišti modelínu. Skvěle se s ní pracovalo a po prohnětení s pískem vytvořila dokonalý materiál vhodný na stavební detaily. Když jsem na tento úspěšný den vzpomínala o několik desítek let později, vloudilo se mi do hlavy podezření, jestli se náhodou nejednalo o kočičí hovínko. Tím by se ovšem mé nadání pro architekturu lehce posunulo do oblasti zoologie. Určitě by to podpořil i fakt, že jsem si z pískoviště opakovaně nosila domů roupy dětské a vši.

Zkusila jsem i tu zahradní architekturu. V trhání sedmikrásek a v jejich následném aranžování do pískových hradů jsem byla celkem úspěšná. Jenže tato práce mě neuspokojila. Květiny, kdo ví proč, nevypadaly druhý den moc reprezentativně.

K pěstování čehokoliv zeleného mám od dětství silnou nedůvěru. Zdařilo se mi jedenkrát vypěstovat v boční kapse školní aktovky z nedojedeného jablka cosi zeleného v noci mdle světélkujícího. Srdce jednoho mykologa z akademických kruhů by zajásalo, leč moje matka – prostá knihovnice, neměla pro můj soukromý ekosystém pochopení. Jablečnou civilizaci vyhodila a darovala mně a mému bratrovi každému jeden květináč s rostlinou, které říkala voděnka. Důrazně nám kladla na srdce, že voděnka se musí často zalévat. Poslechla jsem ji a zalévala ji denně. Můj bratr přenechal zalévání květiny osudu a vystačil si s okamžiky, kdy sousedům nad námi praskl přívod vody k pračce a jeho voděnka byla skropena kapkami padajícími ze stropu. Po roce se z mé svěřenkyně stala hysterická rostlina s velkými, tenkými listy, které žloutly a opadávaly i pod tíhou pohledu. Bratrova bylinka se oděla do temně

zelených hustých, drobných a dužnatých lístků, které vypadaly, že přežijí i jadernou katastrofu a dopad meteoritu.

Doufala jsem, že školní předmět zemědělské práce můj vztah k rostlinám srovná, ale marně. Hned na první hodině jsem dostala za čtyři z pletí záhonu. Nikdo mi totiž nevysvětlil rozdíl mezi plevelem a mrkví a co z toho mám na záhonu nechat. Otrocké a mizerně ohodnocené práce na školní plantáži zakončila učitelka na konci školního roku tím, že nám oznámila, že budeme sklízet brambory, protože jahody už sklídilo a domů si odneslo béčko hodinu před námi.

Jak se sakra dostat k zahradničení, když vyrůstáte na pražském sídlišti v rodině archiváře a knihovnice nemající dostatek financí na chatičku a všechny vaše babičky, prababičky a dědečkové jsou Pražáci jak polena a venkov znají jen z trempských víkendových výletů do brdských hvozdů.

A pak přišel ten spásný nápad. Přiblížily se dušičky a máma mě poprosila, jestli bych s ní neabsolvovala tradiční celodenní „krchovtour“, jelikož tátu bolí nohy a ona to sama nezvládne. Návrat k předkům. To je ono. Jako lumíci vracející se na známá místa, i my se sem vracíme. Jako svazáci vznikali z pionýrů, tak zahrádkáři mají svůj počátek na udržování hrobů svých zesnulých příbuzných.

Nastal den D a já nadšeně vyrazila s matkou na Olšany. Zklamání se dostavilo velmi brzy. Na rozdíl od písničky „Řekni, kde ty kytky jsou?“ na Olšanech jsou, ale nerostou. Olšanské sídliště je pokryté mramorovými, žulovými a jánevímjakými deskami s cílem zamezit květinám obsadit tento prostor. Následně se tyto bezpečnostní štíty pokrývají esteticky naaranžovanými plastovými květinami, trpaslíky s křídélky a elektrickými blikajícími discosvíčkami. Oběhly jsme s mamkou všechny babičky, dědečky a pratety. Už jsem se smířovala s tím, že své nové zahradnické nůžky, hrabičky a lopatičku táhnu v báglu zbytečně. Když tu mamka náhle změnila chování. Z rázné chůze přešla do podivného plíživého pohybu. Ostražitě se kolem sebe rozhlížela. Mezi pomníky prováděla přískoky. Za lem čepice si zastrčila pár hnědých dubových listů a plastovou kopretinu. Zeptala jsem se jí, co blbne, ale jen na mě ostře zasyčela něco o maskování a strhla mě k zemi. Pokusila se mi na hlavu umístit sošku truchlící holubice, ale ukázalo se, že holub je živý. Vytrousil mi cosi vlhkého do vlasů a ulétl.

„Jdeme na hrob tvému prastrýci Alexovi,“ šeptala.

„Myslíš toho, co ho zabili nacisti při Pražském povstání?“ zeptala jsem se.

„Ano,“ kývla matka.

„Mami, víš o tom, že jednotky SA už z Pražáčky dávno odtáhly že ano?“

„Ano, jistě. Proč?“ podivila se.

„No že se tady nemusíme takhle plazit,“ mírně jsem ji upozornila.

Zamračila se. „Já se tu neplazím kvůli Hitlerovi, ale kvůli správě hřbitovů.“ Šeptem mi začala vyprávět, že v hrobě je můj pradědeček Alois Bašek, který zemřel ve čtyřiceti letech na zápal plic a jeho syn Alexandr. Na hrob prý chodívala manželovi a synovi napřed moje prababička a po ní moje babička a když už nemohla, převzala péči o hrob moje mamka. Jenže celá ta léta vůbec nikdo netušil, na koho je hrob napsaný a kdo ho vlastně platí či spíš neplatí. Maminka se bála, že jednoho dne, až bude zapalovat svíčku se vynoří zpoza náhrobku hřbitovní hlídač, chytí ji za ruku a bude požadovat zaplacení dlužné částky za posledních osmdesát let.

Opatrnými přískoky jsme se připlížily na místo odpočinku mých předků a já překvapeně zamrkala. Hrob byl celý porostlý psím vínem, včetně náhrobku. Studená žulová deska chyběla a místo ní hrob pokrývaly trsy kapradí, planá růže s dlouhými šlahouny a odkvetlými šípky a několik javorových semenáčků, které se přes léto uchytily. Za mě nejkrásnější hrob, jaký jsme ten den navštívily. Vrhly jsme se do práce. Zastříhly jsme růži. Vytrhaly semenáčky (přeci jen jsme se bály, že kořeny mladých stromků by polorozpadlý hrob dorazily), načesaly jsme kapradí a já jsem zastříhla psí víno do elegantní ofiny lemující vytesaná jména.

To byl můj první záhonek a nejkrásnější zahrada v životě.

Když jsem se vdala a přestěhovala, měla jsem k dispozici i malý záhonek u domu. Naši sousedé byli vášniví zahrádkáři a já se chtěla přizpůsobit. První rok se mi vše neskutečně dařilo a rostlo a zrábalo, aniž bych o zahradničení cokoliv věděla. Každý večer jsem vláčela z třetího patra konve plné vody. Soused se mi napřed smál. Pak začal postupně blednout, zelenat a chátrat. Nenápadně chodil s šuplrou přeměřovat moje rajčata a trousil lidová moudra o tom, že největší blbec má největší brambory a podobně. Myslím, že moje podzimní sklizeň mu hodně podkopala zdraví a ukrátila život. Následující sezónu se však svět opět vrátil do vyjetých kolejích, štěstí začátečníka se vytratilo a soused se celý nadšený vrátil do své původní role toho blb...botanika, co má ty největší brambory.

Tak to šlo v klidu dál dalších dvacet let, než jsem se rozvedla a odstěhovala do maličkého starého bytu po babičce.

Na svůj hrobový záhonek jsem nikdy nezapomněla. Několik let jsem tam chodila s maminkou a pak jsem tato místa učila znát své syny. Celou dobu jsme se báli, že hřbitovní správa hrob prodá jako opuštěný. Na odkoupení nebyly peníze a mámy utkvělá představa, že nám napaří i ten dluh byla lehce nakažlivá.

Pak jsem se seznámila se svým současným mužem. Když se dozvěděl, že mám hrob v Praze na Olšanech, prohlásil, že něco takového žádná jiná nemůže překonat a požádal mě o ruku. Další čtyři roky jsme se potýkali s divokou růží spolu a těšili jsme se, že až si našetříme, hrob koupíme a po smrti si budeme užívat tu nejlidnatější halloweenskou párty v Praze.

Letos na velikonoce nás čekal šok. Můj muž nemohl, a tak jsem obíhala hřbitovy se synem. Náš nejkrásnější hrob jsme si nechali nakonec. Přišli jsme na místo a zjistili, že se obavy mojí maminky po tolika letech přece jen naplnily. Na našem hrobě stál cizí náhrobek, psí víno, kapradí a naše krásná růže zmizely. Došla jsem domů, svěřila se svému muži, že naše plány na budoucnost po konci jsou v háji. Zapálila jsem všechny svíčky, co jsem doma našla a rozbřečela se. Najednou jsem měla pocit, že můj pradědeček a brácha mojí babičky, které jsem ani neznala, umřeli podruhé.

Je pár dní po Dušičkách a já jsem na hřbitově od jara vůbec nebyla. Nechce se mi tam. Můj muž mě přesvědčuje, že tam mám přeci ještě další příbuzné. Má pravdu, ale není to ono. S divokou růží a kapradinami byli mrtví živí. Co ale mají dělat pod tíhou kamenné, studené a naleštěné desky. Moje zahradničení se omezilo na květináč s orchideou v okně.

Pradědečku a prastrýčku odpusťte mi to.

Příští rok si chci na balkon obstarat růži. Nejlépe divokou. Po tolika letech praxe to přeci nezabalím. Hlavu vzhůru. K nebi...

Pro Katarínu Ryšánek Miškovičovou

Zadání: „Vánoční zázrak – SPOLU“

Vánoční zázrak

Tereza posadila půlroční Natálku na deku a podívala se na obrázek, který kreslil pětiletý Kamil.

„Copak jsi vymyslel?“ zeptala se.

„Chtěl bych od Ježíška bagr. Oranžový s velikou lžící.“ Přelétla očima celkem zdařilý obrázek bagru a zastavila se u obrázku panáčka.

„Ty chceš panenku?“

„Ne. To není panenka. To je táta. Chci od Ježíška tátu.“

Tereze se zastavilo srdce.

„Kami, to nejde. Živé lidi Ježíšek nenosí. Už jsem ti to přece vysvětlila. Náš táta musel odjet moc daleko a dělá teď tátu někde jinde. Tam kde ho potřebují víc. Nemůže se vrátit. Nakresli něco jiného.“

„Já tátu chci. Ježíšek může donést nějakého jiného tátu. Takového, který potřebuje mě a Natálku.“ Kamil začal rychle skládat list papíru a pokoušel se ho nacpat do obálky. Tereza si povzddechla. Pomohla mu obálku zalepit a dát do květináče za okno.

„Abys nebyl pod stromečkem smutný. Nikdy nemůžeme mít všechno co chceme.“

„Ty už jsi na Ježíška moc velká mami. Nerozumíš tomu,“ řekl Kamil a chlácholivě ji poplácal po rameni.

Tereza neměla Vánoce ráda, skoro vždycky se něco pokazilo. V pěti letech jí uletěla andulka Andulka, v deseti proležela svátky v nemocnici s hnisavou angínou. Rok na to jim shořel vánoční stromeček. Před devíti lety se s ní rozešel snoubenec. Nikdy nezjistila proč. Všechno bylo fajn, rozuměli si, milovali se a plánovali svatbu hned po škole. Dokonce se shodli i na tom, že chtějí hodně dětí. A pak těsně před Vánocemi Pavel zmizel. Přerušil studia a odjel. Napsal jí krátký dopis, že se na ženění necítí, a že potřebuje jiné prostředí. Dopis ukončil krátkou omluvou a přáním hodně štěstí. Od té doby ho neviděla a neozval se. Ani jeho kamarádi o něm nevěděli. Snad že odjel na Island nebo do Grónska. Tereza se z toho dlouho vzpamatovávala. Tři roky na Pavla marně čekala. Potom potkala Radka. Vzali se a narodil se Kamilek. Jenže pak se to zase celé zvrtilo. Předloni umřel těsně před Vánocemi táta a loni v prosinci se Radek sebral a odešel k jiné. Nezastavilo ho ani, když mu řekla, že je těhotná. Nutil ji jít na potrat. Nešla.

Narodila se Natálka. Radek se na ni nepřišel ani podívat. Přestal se zajímat i o Kamila. Letos koncem listopadu se naposledy sešli u soudu při rozvodovém řízení.

Na Štědrý den přišla hned po ránu babička. Kamil ji málem ani nenechal sundat kabát a už ji nadšeně zapojil do zdobení stromečku.

„Mami, pohlídala bys je na chvíli? Doběhnu na hřbitov zapálit tátovi svíčku,“ poprosila Tereza.

„Už jsem tam byla včera. Nemusíš.“

„Ale já bych chtěla. Chci tam jít sama za sebe.“

„Dobře, běž. My to tu mezitím s dětma dozdobíme. A dávej venku pozor, klouže to,“ varovala ji.

Tereza zapálila svíčku a postavila ji pod fotografii svého otce. V tom okamžiku, jako by to byl nějaký spínač, začalo zase drobně sněžit.

„Veselé Vánoce tati, chybíš nám,“ zašeptala a zvedla se k odchodu. Procházela mezi hroby směrem k hlavní cestě a tu a tam se zastavila, aby zapálila svíčky, které sfoukl včerejší vítr.

„Haló, slečno. Prosím, mohla byste mi pomoci?“ ozval se z vedlejší uličky mužský hlas.

Obešla náhrobek s truchlící holubicí a strnula.

Na zemi ve sněhu seděl Pavel a tvářil se stejně překvapeně, jako ona.

„Já nevěděl, že jsi to ty. Ahoj Tery,“ vydechl. Neřekla nic, otočila se k němu zády a udělala dva kroky. Mlčel. Zastavila se. Obraz Pavla sedícího ve sněhu svítil na její sítnici příliš naléhavě. Proč sedí na studené a mokré zemi? Znovu se otočila.

„Stalo se ti něco?“ zeptala se a snažila se, aby její hlas zněl věcně a pevně.

„Jo, tak trochu. Uklouznul jsem a křuplo mi v kotníku. Pekelně to bolí a nemůžu se na něj postavit. Mobil jsem si nechal v autě. Nemohla bys prosím dojít k bráně pro pomoc? Sám tam nedolezu.“

„Já ti pomůžu,“ pronesla rázně.

„Neblázni, neutáhneš mě,“ odporoval.

„Ženský vydrží horší věci, než je chlap na krku,“ odsekla trochu příkřeji, než sama chtěla. Pomohla mu vstát a donutila ho, aby se o ní opřel. Pomalu se belhali k bráně. Dlouho ani jeden z nich nepromluvil. Nakonec to ticho nevydržela Tereza.

„Jsi na Vánoce u rodičů?“ zeptala se.

„Jo a ne,“ odpověděl. „Naši odjeli na svátky k ségře a já jim tu hlídám kocoura a dodělávám práci.“

„Sám?“ vypadlo z ní dřív, než to stihla zastavit.

„Sám,“ přitakal.

Dobelhali se k Pavlovu autu. Posadila ho na lavičku, odemkla dveře klíčem, který jí podal, a v přihrádce našla jeho mobil.

„Zavoláš si sanitku?“

„Nemůžu nechat auto tady, odvezu se sám.“

Váhala. Pak vytáhla z kabelky svůj mobil.

„Ahoj mami, vydržiš to tam ještě chvíli? Odvezu jen jednoho známého do nemocnice. Poranil si nohu.“

„To nemusíš,“ ujišťoval ji Pavel.

„Nežvaň a sedej. Neboj, tohle řídit umím.“ Pomohla mu na sedadlo spolujezdce a sama usedla za volant. Celou cestu mlčeli.

„Sed', dojdu si do vrátnice půjčit vozík,“ přikázala mu na parkovišti před chirurgií.

„Před ambulancí si od něj vzala občanku a legitimaci pojišťovny a šla ho ohlásit k okénku. Obratem jí sestra vrazila do ruky žádanku: „Odvezte manžela na rentgen a vraťte se s výsledkem sem paní Nováková.“

„Ale...“ zakoktala se.

„Ano?“ otočila se sestra.

„Ne, nic, dobře,“ zamumlala a vrátila se k Pavlovi. Teprve teď, když se k němu vracela dlouhou chodbou si ho prohlédla. Zestárnul. Odvážnou patku do čela vyměnil za střízlivý strojkový sestřih. Už se mu dělaly pěkné kouty a tu a tam se zaleskl stříbrný vlas. Jen jeho sportovní postava zůstala stejná. Snad měl jen trochu širší ramena. Slušelo mu to.

„Jedeme na rentgen,“ oznámila mu a opřela se do vozíku.

„Nemusíš tu se mnou zůstat, manžel už na tebe určitě čeká,“ namítl.

„Nečeká. Rozvedli jsme se.“

„Promiň, to jsem nevěděl.“

Další trapné mlčení. Sama nevěděla, proč tu s ním zůstává a nejede domů za dětmi.

„Co teď děláš?“ prolomila ticho.

„Teď zrovna nic, ale od prvního února nastupuji tady na základku jako učitel češtiny a tělocviku. Musím si do té doby najít bydlení. Nechci se pověsit rodičům na krk. Už jsem si odvykl na tátovo komandování.“

Bezděky se zasmála: „Chápu.“ Moc dobře si pamatovala Pavlova přísného otce.

„A ty?“ zeptal se na oplátku.

„Teď jsem na mateřské. Jinak pracuju v městské knihovně.“

„Hmm,“ zahuhlal a ponořil se zase do ticha.

Ještě že je na svátky v nemocnici tak málo lidí. Už za půl hodiny dostali výsledek. Podyrtnutý kotník a potřhané vazy. Za další půlhodinu vystrčila zdravotní sestřička Pavla na vozíku s ovázanou nohou na chodbu a předala ho Tereze.

„Dali jsme mu sádrou dlahu. Až splaskne otok, dostane normální chodící sádku na pět týdnů. Přivezte manžela pozítří. Ty berle nám vrátíte, až bude v pořádku. Kdyby měl bolesti, dejte mu Paralen. A přeji hezké svátky paní Nováková,“ usmála se.

Neopravila ji. Pavel také ne.

Odvezla ho k domu jeho rodičů.

„Třetí patro, že?“

„Nezapomněla jsi,“ usmál se.

„Také jsem si vzpomněla, že nemáte výtah.“

„Hmm.“

„Pomůžu ti nahoru.“

Neprotestoval.

Cesta po schodech byla namáhavá i pro Pavlovu vysportovanou postavu. V bytě Pavel s úlevou klesl na nejbližší židli. Z pokoje se na ně přišel podívat velký zrzavý kocour. Tereza se k němu sehnula a podržela ho na zádech, aby omluvila sama pro sebe své otálení. Začal ihned přist a otírat se jí o nohy.

„Kdy se vaši vrátí?“ zeptala se.

„Po Silvestru.“

„Mám někoho zavolat? Tvoji ženu, nebo přítelkyni?“

„Jsem sám, jestli se ptáš kvůli tomu.“

Uraženě po něm bleskla očima a chtěla říct něco ostrého. Seděl na židli sklesle a nepřítomně se díval do země.

„Ublížil jsi mi tenkrát. Strašně moc. Víš o tom?“

„Vím.“

„Víc mi neřekneš?“ mračila se. Čekala omluvu, vysvětlení, nebo aspoň nějakou výmluvu, ale on jen zavrtěl hlavou.

„Odešel jsi kvůli jiné?“

„Ne, od té doby jsem s nikým nechodil, a už se neptej. Čekají tě doma. Už to tu zvládnou. Díky.“

Nechtěla se nechat takhle odbýt. Musí to vědět. Musí získat čas.

„Ne, sám to nezvládneš. S těma holema si ani kafe na stůl nedoneseš. Pojedeš k nám, než se vaši vrátí. Kde máš nějakou tašku? Potřebuješ pyžamo, prádlo, kartáček na zuby.“

„Nemůžu tu nechat Oskara,“ protestoval Pavel.

„Oskar je ten kocour? Pojede taky. Kde má přepravku? Kamil bude nadšený, miluje kočky.“

Tereza se nenechala odbýt a nedala mu prostor na protesty.

Pavel to vzdal. Tereza se za ty roky vůbec nezměnila. Moc dobře si pamatoval, že nemá cenu jí její nápady vymlouvat.

„Dobře. Snad by to šlo na ty dva dny, než mi dají chodící sádku,“ povolil. „Ale potřebuju svůj notebook, musím pracovat. Je vedle v pokoji.“

Kývla hlavou a prošla dveřmi do sousedního pokoje. Na stole ležel notebook a vedle hromádka rozhozených listů s poznámkami a náčrtky.

„Ty papíry chceš vzít taky?“ houkla přes rameno.

„Jo, chci. Dej je do těch červených desek, prosím.“

Prohrábala se poznámkami. Překvapeně otevřela pusku a rychle je prolístovala.

„Ty píšeš knihu?“ zeptala se.

„Jo.“

„Pro děti?“

„Hmm.“

„Tys napsal knížku Kačenka, Ryšánek a vánoční přání?“

„Jo, i nakreslil. Znáš ji?“

„Jasně že ano. Jsem knihovnice. Mám o knížkách přehled. Navíc jsem ji koupila letos synovi k Vánocům. Jen mě nenapadlo, že jsi to napsal zrovna ty. Pavlů Nováků jsou mraky.“

„No jo no, na umělecké jméno je to dost slabé,“ připustil.

Tereze zazvonil mobil. Máma.

„Terezko jsi v pořádku?“

„Jsem mami. Připrav jeden talíř navíc. Vezu návštěvu.“

Běžela k autu a zpátky do třetího patra celkem třikrát, než naložila všechno potřebné, včetně Pavla.

Doma už ji matka čekala celá udivená mezi dveřmi. Tereza postavila na zem přepravku s Oskarem a vtáhla Pavla do předsíně.

„Mami, to je můj kamarád Pavel, možná si na něj pamatuješ. Stal se mu úraz a nemůže být doma sám. Zůstane pár dní tady.“

Matka překvapeně vykulila oči: „Snad nejste ten Pavel co...“

„Obávám se, že ano,“ zrozpačitěl.

„Mami nevytahuj staré kostlivce. To je už dávno pryč.“ Tereza postrkovala Pavla do kuchyně ke slavnostně prostřenému stolu. Z předsíně se ozvalo zavýsknutí: „Jů, máma donesla kočku.“

„To není kočka, ale kocour. Patří strejdovi Pavlovi. Pojd' se s ním pozdravit. Já běžím ještě do auta pro věci.“

Do kuchyně nakoukl Kamil, přišoural se k Pavlovi a zvědavě si ho prohlížel.

„Ahoj,“ usmál se Pavel a natáhl k němu ruku.

„Ahoj, můžu tu koč-kocoura pustit ven?“

Pavel se podíval tázavě na Terčinu maminku.

„Ale ano,“ kývla odevzdaně babička a když Kamil odběhl dodala: „On by ho stejně dřív nebo později pustil i kdybychom mu to zakázali.“

Tereza se vrátila s jeho věcmi a uložila je vedle gauče v obýváku.

Babička začala konečně smažit kapra.

„Mami já nakrmím Natálku a hned ti pomůžu.“

Pavel seděl a tiše sledoval vánoční chaos. Už to bylo tak dávno, kdy slavil vánoce aspoň s rodiči.

Tereza za chvíli přiběhla, ale jen vzala vidličku do ruky, ozval se dětský pláč.

„Zrovna teď nechce spát,“ povzdechla si a znovu zmizela v ložnici. Vrátila se s Natálkou v náručí.

„Mami bude i jahodový džusík?“ zeptal se Kamil, který se celou dobu ani na krok nehnul od Oskara.

„Já ho zapoměla ve sklepě,“ plácla se do čela Tereza.

„Já pro něj teď nemůžu. Spálila bych to,“ podotkla babička od sporáku.

Pavel natáhnul ruce. „Já ti malou pohlídám, než ten džusík přineseš.“

Zarazila se.

„Neboj se, ségra má tři prcky. Jsem zkušený strejda.“

Natálka seděla Pavlovi na klíně a překvapeně si prohlížela nový obličej. I plakat zapoměla. Kamil opustil kocoura a donesl Pavlovi ukázat svítící policejní auto. Skoro jako by na sestru žárlil.

Takhle je našla Tereza. Zastavila se mezi dveřmi a chvíli si tu idylickou skupinku prohlížela. Matka na ni od plotny tázavě pozvedla obočí. Radši dělala, že ji nevidí.

Večeře proběhla, jako by se znali všichni odjakživa.

U rozbalování dárků si Kamil všiml, že strejda nedostal nic.

„Já dostanu dárky doma. Ježíšek neví, že jsem nemocný a jsem dneska u vás,“ zamlouval to Pavel.

„Viš co? Tuhle knížku budeme mít napůl, abys nebyl smutný jo?“ usadil se Kamil vedle Pavla na gauči. „Můžeš mi z ní hned přečíst pohádku.“

Tereza uspávala v pokoji Natálku a poslouchala Pavlův příjemný hlas, když četl Kamilovi pohádku, kterou sám napsal. Byla krásná. Tereza cítila, jak se jí ženou slzy do očí.

„Strejdo,“ přerušil Pavlovo čtení Kamil. „Děláš někde tátu?“

„Cože?“ zarazil se Pavel.

„No, jestli neděláš a chtěl bys, tak...“ Tereza si rychle utřela oči do rukávu a vyběhla do obýváku.

„Kamí, už je moc pozdě. Nechte si něco na zítřka. Umýt a spát!“

Konečně děti spaly a babička si šla lehnout do ložnice.

Tereza nalila sobě i Pavlovi skleničku bílého vína a sedla si proti němu.

„Pavle, řekni mi prosím, co se tenkrát stalo. Já to musím vědět. Moc mě to celé ty roky trápí. Ublížila jsem ti nějak?“

„Máš skvělé děti,“ řekl místo odpovědi.

„Chtěla jsem je mít s tebou,“ zašeptala.

Mlčel.

„Pavle prosím!“

Povzdechl si. „Tak dobře. Ne, nikdy jsi mi neublížila. Taky jsem chtěl prožít celý život s tebou a mít spoustu dětí.“

„Proč jsi tedy odešel?“

„Jeden kamarád na koleji dělal ročníkovou práci. Studoval medicínu. Potřeboval na testy dobrovolníky. Nabídnul jsem se.“

Tereza nechápavě svažila čelo.

Pavel po krátké odmlce pokračoval: „Ty testy byly špatné. Moc špatné. Dozvěděl jsem se, že nikdy nebudu moct mít děti. Nechtěl jsem tomu věřit, a tak jsem se nechal poslat na další testy od svého lékaře. Zjistili to samé. A ty ses tak moc těšila na rodinu.“

„Panebože Pavle, proč jsi mi to neřekl? Milovala jsem tě, neopustila bych tě kvůli tomu. Snad mě znáš. Spolu bychom to zvládli.“

„Právě proto. Věděl jsem, že bys mě neopustila a věděl jsem, jak moc máš ráda děti. Nechtěl jsem, aby ses kvůli mně obětovala a litovala ztracené šance. Věděl jsem, že ti to nesmím říct a neměl jsem sílu se s tebou rozejít a zůstat ti nablízku.“

„Strašně moc jsem se trápila.“

„Mrzí mě to, ale kdybych neodešel, byla bys na tom dneska mnohem hůř.“

„To není pravda,“ zaprotestovala.

„Je. Ti dva by tu dneska nebyli,“ kývnul hlavou směrem k dětskému pokoji.

Zavřela oči a chvíli se snažila představit si život bez Kamilka a Natálky. Po tváři jí začaly nekontrolovaně téct slzy. Natáhla k němu ruku přes stůl.

„Jsi ten nejlepší chlap na světě. Miluju tě. Víš to?“

Nesměle jí ruku stisknul. „Já tebe taky. Pořád.“

„Co s tím uděláme?“ zašeptala.

„Chtěla bys... mohli bychom začít znovu?“

„Nechci začínat znovu. Můžeme pokračovat tam, kde jsme skončili.“

Ráno seděl Kamil u snídaně, houpal nohama ve vzduchu a dloubal z vánočky rozinky. Máma před něj postavila kakao a začala vařit kávu. Zpívala si. Kamilovi se to líbilo. Takhle veselá už máma dlouho nebyla. Do kuchyně se přibelhal o berlích Pavel.

„Dobré ráno. Kde mám Oskara? Od večere se neukázal.“

„Spal se mnou v pokoji,“ hlásil Kamil. „Víš, že mu v noci svítí oči? Co snídají kočky, když nejsou myši? Máma mu nechce dát vánočku.“

Pavel se zasmál a ztěžka se posadil ke stolu. Tereza před něj postavila hrnek s kávou a lehce ho pohladila po rameni. To neuteklo Kamilovi. Naklonil hlavu a chvíli přemýšlel.

„Já už vím, proč jsi včera nedostal žádný dárek,“ vyhrkl vítězně.

„Moc jsem zlobil,“ přikývl vážně Pavel.

„Ne, nezlobil. Nemohl jsi dostat žádný dárek, protože ty seš dárek – můj. Napsal jsem si o tebe Ježíškovi,“ prohlásil Kamil a vítězně se zazubil...

Pár slov o pachatelce textu...

Alžběta Moravcová Rývorová – Varda Elisabeth (1970) se narodila do knihovnické rodiny a prožila dětství na Bohnickém sídlišti zabořena nosem v dobrodružných románech. Vyučila se knihařkou, a ačkoliv ji osud zavál zcela jinam, zůstala knihám věrná.

Píše ode dne, kdy jí matka poradila: „Je ti zle? Napiš o tom a začneš se smát.“

Její psané povídky najdete na [webu](#) a mluvené na [YouTube](#).

Pokud milujete humor, dobrodružství a tajemno stejně jako Alžběta, nebudete se v jejím světě nudit.

Dílo:

2022: [Zelený kámen](#) – fantasy román. Vydáno soukromě a vyprodáno.

2022: [Soví voči](#) – povídková e-sbírka zdarma.

2023: Jedna z povídek (Narozeninová věštba) v e-sbírce zdarma [Na vlnách](#).

2024: [Odměna pro druhého](#) – román ve středověkých kulisách (nakladatelství Pointa).

2024: Jedna z povídek (Půlnoční únos) v e-sbírce zdarma [17 Půlnočních povídek](#)

Pár slov o pachatelce ilustrací...

Janka Eirellin Marešová je úžasná a všestranně nadaná žena. Na první pohled zaujme svými krásnými kresbami něžných a pohádkově jemných vil a princezen. Kromě malování tančí, píše, skvěle šije a vytváří jedinečné látkové panely pro všechny hravé děti a jejich maminky. Sama je maminkou čtyř dětí, na nichž si všechny své nápady zkouší a ověřuje. Široký záběr její práce dokazuje i velkoplošný obraz vlakové soupravy metra, kterým vyzdobila zeď na vlakovém dispečinku DP Praha. Neváhejte navštívit její [WEBOVÉ STRÁNKY](#).

Povídkový e-sborník napsala a sestavila Alžběta Moravcová Rývorová
Návrh obálky a ilustrace vytvořila Janka Eirellin Marešová

Korektury a editace: Alžběta Moravcová Rývorová
Použitou ilustraci obálky ke knize Odměna pro druhého vytvořila Anna Shelepa

Copyright © Alžběta Moravcová Rývorová, Janka Eirellin Marešová a Anna Shelepa

Pokud vám povídky udělaly radost, neváhejte poslat zpětnou vazbu autorce na email varda@seznam.cz bude ráda.

Listopad 2024

2024